

Glasnik MIRA

Godište IX. • broj 3 • Međugorje • ožujak 2014. • cijena 2,5 KM / 10 kn

**80. obljetnica
izgradnje križa
na Križevcu**

16. III. 1934. - 16. III. 2014.

Draga djeco!

Vidite, slušate, osjećate da u srcima mnogih ljudi nema Boga. Ne žele ga, jer su daleko od molitve i nemaju mira. Vi, dječice, molite, živite Božje zapovijedi. Vi budite molitva, vi koji ste od sama početka rekli „da“ momu pozivu. Svjedočite Boga i moju prisutnost i ne zaboravite, dječice, ja sam s vama i ljubim vas. Iz dana u dan sve vas prikazujem svomu sinu Isusu.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. veljače 2014.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Molite, živite Božje zapovijedi!
fra Ivan Dugandžić

Molitva
Molitva za zdravlje duše i tijela
fra Petar Ljubičić

80. obljetnica izgradnje križa na Križevcu
Mjesto susreta čovjeka i Boga, čovjeka i čovjeka

80. obljetnica izgradnje križa na Križevcu
Iskustva s Križevca
fra Slavko Barbarić

Susreti
Kao dijete s roditeljima sam stalno odlazio u Međugorje
fra Grgur Blažević

Razgovor sa stogodišnjakom
Borili smo se za slobodu i za poštenu Hrvatsku
fra Častimir Majić

Promišljanje

Vjera – iskustvo – duhovnost – teologija (II.)

Tko slijedi Krista, ne treba dodatna iskustva. On ima udjela u Kristovu iskustvu – Krist je samo iskustvo Boga u osobi. Sudjelovanje u Kristovu iskustvu daje udjela u Kristovoj stvarnosti. Naspram svim drugim iskustvima koja su mu darovana, onaj tko slijedi Krista postaje Isusu sve sličniji jer je Isus Krist uosobljeno iskustvo Oca. A kako dar koji čovjek u vjeri prima ne ostaje izvana, nego ga uključuje u božansku dramu, čovjek mora živjeti sukladno zbiljnosti koja tvori njegov život, mora biti Božja slika te tu ozbiljavati božansku dramu koje je dionikom.

fra Tomislav Pervan

Svetci žive iz cjeline kršćanske predaje

Svetci se ne daju „kategorizirati“, njih se ne može ni svrstavati ni staviti u neki sustav, usustaviti, oni žive i djeluju iz cjeline kršćanske predaje; u svojoj pojavi oni su *živa teologija u osobi*; oni zorno ističu ono za čim bi teologija trebala težiti, čime bi se trebala ozbiljno baviti, čime je kadra u konkretnoj situaciji argumentirati. Kod svih svetaca treba istaknuti njihov kristocentizam i eklezijalnost, odnosno crkvenu protežnicu. Primjerice, cjelokupna se teologija Josepha Ratzingera temelji na tim dvjema protegama. Kristologije, tj. nauka o Kristu nema bez eklezijologije, nauka o Crkvi, ali i obrnuto. Teologija kao promišljanje o nasljedovanju Isusa Krista upućena je na osobu koja joj je zadana – Isus Krist. „Upravo zato što postoji nasljedovanje Isusa Krista, Isus nema svojih nasljednika. On je početak, izvor, ne samo začetnik nasljedovanja. Izvor ni praiskon ne gube se u onome što iz njih istječe.“ (K. Hemmerle) Papa je „namjesnik“, ne „nasljednik“ Isusa Krista. Kao temeljan sadržaj kršćanskoga nasljedovanja vrijedi jedino iskustvo koje ima Krist: Krist kao objekt i subjekt kršćanskoga iskustva vjere.

Na naslovnici: Blagoslov križa i prva sv. Misa na Križevcu 16. ožujka 1934. – snimio Ivo Grubišić

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Zdenka Leženić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 80541840A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Isus je konkretno iskustvo Boga među nama

Ako na bit nekoga proroka ili utemeljitelja religije spada da posjeduje stanovito iskustvo božanskoga, numinoznoga te ga potom pretače u riječi, onda se upravo Krist po tome razlikuje od svih njih jer on u stanovitu smislu nema ništa reći. On je sam u osobi Riječi i riječ! On je u osobi ono što ima izreći. „Tko vidi mene, vidi i Oca.“ (Iv 14, 9) Sv. Ignacije Antihijski, mučenik, zvan Bogonosac, u jednome se svome pismu ovako izrazio: *Bolje je šutjeti i biti kršćanin negoli govoriti, a ne biti. Dobro je učiti, ali onaj koji uči, treba djelom pokazati što uči. Jedan je Učitelj koji je „rekao i dogodilo se“. No i ono što je šutke učinio, dostojno je Oca. Tko ima riječ Isusovu, taj doista može čuti i njegovu šutnju.* Isus Krist je konkretno iskustvo Boga među nama. To izvorno kršćansko iskustvo relativizira sva druga iskustva koja nemaju Krista ni kao objekt ni kao subjekt. Put vjere sastoji se u tome da čovjek slijedi Isusa, ide Isusovim putem te da pretače poruku o utjelovljenju u iskustvo Boga. Isusovo je čovječstvo „konstitutivan realan simbol Logosa“ (K. Rahner), prema Tomi Akvinskome „sakrament Boga“. Odsada je svako iskustvo Boga zaodjeveno sakramentom ljudskoga iskustva.

Tko slijedi Krista, ne treba dodatna iskustva. On ima udjela u Kristovu iskustvu

– Krist je samo iskustvo Boga u osobi. Sudjelovanje u Kristovu iskustvu daje udjela u Kristovoj stvarnosti. Naspram svim drugim iskustvima koja su mu darovana, onaj tko slijedi Krista postaje Isusu sve sličniji jer je Isus Krist uosobljeno iskustvo Oca. A kako dar koji čovjek u vjeri prima ne ostaje izvana, nego ga uključuje u božansku dramu, čovjek mora živjeti sukladno zbiljnosti koja tvori njegov život, mora biti Božja slika te tu ozbiljivati božansku dramu koje je dionikom. To suobličavanje, to osobno pretakanje nadilazi obično ljudsko iskustvo. Tu je naime riječ, prema Pavlu, o spoznaji nadspoznatljive ljubavi Kristove koja nadilazi svaku spoznaju (usp. Ef 3, 19). Budući da su Kristova ljubav i tajna samoga Boga veći od svega što čovjek može o Bogu spoznati ili iskusiti, kristološka opečaćenost iskustva vjere uvodi u trajno pročišćavanje pa i noć duše.

Put vjere temelji se u daru krštenja. Kršćansko se iskustvo posreduje i prenosi Svetim pismom, sakramentima i predajom. To posredovanje ne da se ničim nadomjestiti ili zamijeniti jer Pismo i sakramenti neposredno uvode vjernika u susret s uskrslim Gospodinom. Tako svako pojedino subjektivno iskustvo ostaje upućeno u vjeri na Kristovu zbiljnost u Riječi, Pismu i sakramentu. Vežanost iskustva uz riječ Pisma i sakramente nutarnjom nužnošću nameće povezanost s Crkvom.

Crkva je prostor kristološke svetosti koja – ponajprije u sakramentima – uvelike nadilazi ukupnost subjektivne svetosti pojedinih svjedoka vjere. Što se više pojedini teolog hrani i napaja iz objektivne svetosti Crkve, tim je snažnije i plodonosnije njegovo teološko svjedočanstvo.

Crkva kao cjelina, a ne pojedinac, jest Kristova zaručnica; pojedinac samo ako je naskroz crkven (*anima ecclesiastica*). Crkva kao Kristova zaručnica jest izvoran subjekt nasljedovanja. „Postati kršćaninom znači postati *communio* (tj. zajedništvo) te tako stupiti u samu bitnost Duha Svetoga.“ (Ratzinger)

Duhovnost nasljedovanja ostaje vezana uz kristologiju i ekleziologiju, uz Krista i Crkvu. Kršćanska teologija kao nasljedovanje nije puka znanost, ona se dokazala kao teorija konkretne prakse, *ars vivendi*, umijeće življenja.

Moramo se uvijek iznova vraćati počecima, na izvore. Za stare crkvene oce bavljenje teologijom nikada nije bilo čisto umno ili teoretsko zanimanje, nego egzistencijalno pitanje i propitivanje koje se slijevalo u molitvu i vjeroispovijed (euhologija i doksologija). Rani crkveni oci shvaćaju svoju teologiju kao bogoslužje – liturgiju. Liturgijsko povezivanje teološkoga mišljenja izričaj je kristološkoga temelja. Krist je pretočio sebe i svoju djelotvornost po Duhu i u Duhu na Crkvu, on se u Crkvi sam daje i predaje. Time on daruje daleko više nego što ljudi mogu pojmiti u osobnu nasljedovanju. Crkva je prostor kristološke svetosti koja – ponajprije u sakramentima – uvelike nadilazi ukupnost subjektivne svetosti pojedinih svjedoka vjere. Što se više pojedini teolog hrani i napaja iz objektivne svetosti Crkve, tim je snažnije i plodonosnije njegovo teološko svjedočanstvo.

Pa i sama se dogma veže uz Crkvu – uz njezino slavljenje liturgije i sakramenata. Dogma nije ni formuliran ni puki članak vjere, ona je ponajprije liturgijska vjeroispovijed i molitva pretočena u riječi (već spomenusmo, euhologija i doksologija). Dogma se rodila iz bogoslužja i u bogoslužju. Imamo za to svjedočanstva u Novome zavjetu. Svi su novozavjetni himni o Isusu Kristu bogoslužni himni. Svaki život u vjeri i iz vjere jest ozbiljenje, aktualizacija dogme. Sačuvati Božju riječ i istinu znači pretakati je u život i djelo. Time su dogme ne toliko plod dijalektičkoga promišljanja o istinama i tekstovima Pisma, nego su izričaj trajne i u životu prokušane zbiljnosti i liturgije. Smisao članaka vjere (dogmi) nije vanjska formulacija, nego nastojanje da se put vjere očuva u svojoj izvornoj kristološkoj i liturgijskoj životnoj uobličivosti. Dogme su izričaj trajne i u životu prokušane zbilje utemeljene na liturgijskom slavlju pojedinih sakramenata. Vjernik je, a time i teolog, samo onaj tko svojim životom odgovara Isusovu životu, tko se Isusu suobličuje. To odgovaranje, to suobličavanje događa se u konkretnu životu, u „tijelu“, time što vjernik i teolog – kao iskusnik – svojim osobnim životom to stvarno i živi.

Molite, živite Božje zapovijedi!

Uz Gospin poziv na mir nerazdvojivo ide poziv na obraćenje, promjenu života, posvemašnje okretanje Bogu od kojega dolazi mir

fra Ivan Dugandžić

Svijet bez Boga – svijet bez mira

Gospa nas je ponovno, po tko zna koji put, upozorila na gorku stvarnost današnjega svijeta, na bezboštvo i njegove posljedice: „Draga djeco! Vidite, slušate, osjećate da u srcima mnogih ljudi nema Boga, jer su daleko od molitve i nemaju mira.“ (25. veljače 2014) Rečenica koja na ovakav način povezuje mir, molitvu i Boga zaslužuje ozbiljnu pozornost. Nije uopće teško zapaziti da mnogi ljudi ne mole i da nemaju pravoga mira, ali mi često propuštamo pitati za uzrok takva stanja. Zašto netko ne moli i zašto nema mira u njegovu životu?

Mnogi bi ljudi zasigurno odgovorili da se nikoga ne može prisiliti na molitvu. Njegovo je pravo moliti ili ne moliti. A što se tiče mira, neki su ljudi jednostavno takvi, svadljivi i konfliktni. To je istina, ali to nije stvaran uzrok zašto netko ne moli i nema mira. Biblijski odgovor na to pitanje glasio bi da je to zato jer u njegovu srcu nema Boga. Takav se čovjek nema komu moliti i nema od koga primiti mir. Drugim riječima, pravi uzrok današnjem nemiru na svim razinama leži u bezboštvo velikoga dijela današnjega svijeta.

Već nekoliko stoljeća u Europi vlada praktičan ateizam. Puno je ljudi prestalo prakticirati vjeru, ali time nije odmah u njima posve iščezla čežnja, glad za Neizmjernim. Među tim praktičnim ateistima u prošla dva stoljeća bilo je puno tražitelja Boga koji su mu se na svoj način i molili. O tome svjedoče i sljedeće riječi velikog pisca Franza Kafke: „Svaki se čovjek nalazi u traženju hrane koja će ugaziti njegovu glad za Neizmjernim. Jednoga dana spozna kako je tu glad nemoguće zadovoljiti. Ima ih koji izdrže tu glad, ima ih koji je uspijevaju zaboraviti, a ima i onih koji umru od nje.“ Današnji ateizam ne ostavlja mjesta nikakvoj gladi za Neizmjernim, jer je on programski. Svjesno se živi i život planira kao da Bog ne postoji. S njim se ni na koji način ne računa.

Nema mira grješnicima!

Biblijski pojam mira (*šalom*) bremenit je sadržajem. On nije samo stanje suprotno stanju nemira i rata, nego puno više. On sadrži sigurnost i sreću čovjekova života s Bogom, jer Bog je jedini izvor mira. Mir znači spasenje koje čovjeku dolazi od Boga. To najbolje

vidimo u Izajijinoj knjizi. Kad je perzijski kralj Kir 539. pr. Kr. pobijedio Babilonce i već sljedeće godine Židovima u Babilonu omogućio povratak u njihov zavičaj, prorok je to najavio kao radosnu vijest spasenja u kojoj dominira obećanje mira: „Kako su ljupke po gorama noge glasonoše radosti koji oglašava mir, nosi sreću, i spasenje naviješta, govoreći Sionu: 'Bog tvoj kraljuje!'“ (Iz 52, 7)

Prognanici se vraćaju iz Babilona, zemlje poganskih božanstava u zemlju u kojoj Jahve kraljuje, i to je jamstvo mira koje prorok u njegovu ime obećava. No, u tome je ujedno sadržan i uvjet mira, a to je živjeti po volji Jahvinoj, po njegovim zapovijedima. Budući da se to nije dogodilo, samo nekoliko poglavlja dalje u istoj knjizi nalazimo odlučnu prorokovu riječ: „Nema mira grješnicima! Govori Bog moj.“ (57, 21)

Bliži kontekst te rečenice otkriva nam što se zapravo u međuvremenu dogodilo. Stanje u narodu Božjemu daleko je od onog što Bog očekuje. Pravda i pravo su pogaženi, a vladaju nasilje i zločin. Prorok to opisuje ovako: „Pravednik gine, i nitko ne mari. Uklanjaju ljude pobožne, i nitko ne shvaća... Tko god je pravim putem hodio počiva na svom ležaju.“ (Iz 57, 1-2) Nakon što je otkrio ko-

rijen takva stanja u idolopoklonstvu, prorok u Božje ime jamči da je Bog u svojoj ljubavi prema narodu i u svome milosrđu prešao preko svega, uz ponovno obećanje mira: „Izliječit ću ga, voditi i utješiti one što s njime tuguju – staviti ću hvalu na usne njihove. Mir, mir onom tko je daleko i tko je blizu, govori Jahve, ja ću te izliječiti.“ (57, 18-19)

Blizi su Izraelci koji ni za vrijeme okupacije nisu napuštali svoj zavičaj, a daleki oni koji se u nj vraćaju. Mir je obećan i jednima i drugima, ali to se nije dogodilo jer i dalje prevladavaju grješnici koji tlače pravednike. Zato prorok, nakon opetovanih obećanja mira, u Božje ime najavljuje sud: „Ali opaki su poput mora uzburkanog, koje se ne može smiriti, valovi mu mulj i blato izmeću. Nema mira grješnicima! Govori Bog moj.“ (57, 20-21)

Uz Gospin poziv na mir nerazdvojivo ide poziv na obraćenje, promjenu života, posvemašnje okretanje Bogu od kojega dolazi mir. I dok svaki pravi obraćenik zanosno svjedoči o miru i radosti srca, onima koji poziv na obraćenje ne prihvaćaju i danas ostaje prorokova riječ: „Nema mira grješnicima! Govori Bog moj.“

Božje zapovijedi – put do mira i sreće

Današnji čovjek ne želi slušati ni o kakvim zapovijedima, nego želi biti posve autonoman. Božje zapovijedi shvaća kao ostatak prošlosti, kao nepotreban teret koji sputava čovjekovu slobodu. To govori o posvemašnjem nepoznavanju naravi i smisla Božjih zapovijedi. One ne žele ograničiti, nego, naprotiv, čuvati slobodu naroda Božjega u koju ga je Bog izveo iz Egipta, zemlje ropstva.

To nisu propisi kojima se čovjeku želi ograničiti sloboda, nego su to putokazi za uspio život. Uz njihovo vršenje vezan je blagoslov, uz nevršenje prokletstvo (Pnz 30, 1), a čovjek je uvijek slobodan da sam bira između jednoga i drugoga. Zato Mojsije, nakon što je još jednom narod podsjetio na sve Božje zapovijedi i odredbe, u Božje ime govori: „Gledaj! Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću. Ako poslušas zapovijedi Jahve, Boga svoga, koje ti danas dajem – ako ih poslušas ljubeći Jahvu, Boga svoga, hodeći njegovim putovima, vršeći njegove zapovijedi, njegove zakone i njegove uredbе, živjet ćeš, i razmnožit će te Jahve, Bog tvoj,

i blagosloviti će te u zemlji u koju ulaziš da je zaposjedneš. Ali ako se srce tvoje odvrti i ne poslušas, nego zastraniš i budeš se klanjao drugim bogovima i njima iskazivao štovanje, ja vam danas izjavljujem da ćete zaista propasti.“ (Pnz 30, 15-18)

Izraelovi proroci bili su savjest svoga naroda. Trajno su podsjećali na Božje zapovijedi, štitali pravdu i siromahe, a oštro korili grješnike, pozivali ih na obraćenje i prijetili Božjom kaznom. Rijetko je koji prorok bio tako izravan i oštar kao Jeremija. obraćajući se svima, od običnog puka do proroka i svećenika, on im u Božje ime predbacuje da „olako liječe ranu naroda moga, vičući: 'Mir! Mir!' Ali mira nema“ (Jr 6,14), da bi odmah vrlo ostrim riječima najavio kaznu za to: „Nek se postide što gnusobe počinise, no oni više ne znaju što je stid, ne umiju se više crvenjeti. I zato će popadati s onima što padaju, srušit će se kad stane kažnjavati.“ (6, 15)

Kao da prorok govori nama danas, današnjem vremenu kada se mnogi ljudi ne mogu ni stidjeti ni crvenjeti zbog svojih gadosti.

Zato i prijetnja Božje kazne visi i nad nama. Ali prije te kazne zločinca već sada kažnjava njegovo nedjelo, jer grješnicima nema mira. Zato je dobro čuti poziv psalmista: „Zla se kloni a čini dobro, traži mir i za njim idi!“ (Ps 34, 15) obraćajući se molitvom Bogu, on se sjeća svih onih koji ljube Božje zapovijedi i po njima žive riječima: „Koji tvoj Zakon ljubave, velik mir uživaju, ni o što se oni ne spotiču.“ (Ps 119, 165)

Molitvom do mira

„Vi, dječice, molite, živite Božje zapovijedi.“ Ponovno se susrećemo s najčešćom porukom, pozivom na molitvu. Posve logično! Ako je Bog jedini izvor mira i ako čovjek čežnje za mirom, logično je da ga očekuje i traži od Boga. A molitva je jedini ispravan čovjekov odnos s Bogom. Ona je ponajprije priznanje Božje uzvišenosti i svemogućnosti, ali istodobno i izraz vjernikova pouzdanja u Božju dobrotu i njegovu ljubav prema čovjeku.

O tome nam najbolje govori hodočasnički psalam 122. Psalmist je stigao sa skupinom hodočasnika na cilj svoga puta. Stoji na vratima velebna jeruzalemskoga hrama, divi se njegovoj ljepoti koja ga poziva da slavi Jahvu čija slava stoluje u hramu. Iako se to događa u vrijeme poslije povratka iz babilonskoga sužanjstva, dakle u vrijeme kada Izrael ponovno živi u slobodi i miru, on osjeća potrebu uputiti Bogu molitvu za stvaran mir pozivajući na tu molitvu i druge: „Molite za mir Jeruzalemov! Blago onima koji tebe ljube! Neka bude mir u zidinama tvojim i pokoj u tvojim palačama! Radi braće i prijatelja svojih klicat ću: 'Mir tebi!'“ (Ps 122, 6-8)

Ta molitva dolazi iz duboko osobna iskustva. Psalmist je u svom osobnom životu doživio što znači mir i spasenje od Boga pa zahvalno kliče: „Samo je u njemu spasenje. Samo on je moja hrid i spasenje, utvrda moja: ne ću se pokolebati“ (Ps 62, 2-3) Ljudski gledano, pisac ovoga psalma nema razloga ni za kakvu sigurnost i nadu jer on ima posla sa silnicima koji „samo prijevare smišljaju, u laži uživaju; ustima blagoslivlju, a u srcu proklinju“ (Ps 62, 5). Sve je to molitelj ovog psalma osobno iskustvo, ali to ga nije pokolebalo u njegovoj nadi koja je u Bogu. Zato on poziva: „U nj se, narode, uzdaj u svako doba; pred njim srca izlijevajte: Bog je naše utočište.“ (62, 9) A za te koji spletke kuju ima samo riječi sažaljenja: „Sinovi su ljudski samo dašak, laž su djeca čovječja: svi da stanu na tezulju, od daha bi lakši bili.“ (62, 10) Otvorimo li oči, i danas ćemo te riječi naći potvrđenima pa će nam biti dodatan poticaj da molitvom tražimo utočište u Bogu.

Snimio Tvrtko Bobić

Molitva za zdravlje duše i tijela

Prije same molitve postanimo svjesni Božje nazočnosti. Povjerujemo čvrsto u Isusa Krista, otkrijmo mu sve svoje rane i u povjerenju mu se posve predajmo. Recimo: Isuse, čvrsto vjerujem u Tebe! Ako hoćeš, možeš me ozdraviti i u duši i u tijelu. Znam da to možeš i hoćeš. Unaprijed Ti hvala! Isuse, pogledaj na me i smiluj mi se! Iscijeli me i ozdravi...

fra Petar Ljubičić

Isuse Kriste, čvrsto vjerujem u Tebe, ufam se i ljubim Te iznad svega! Slavim Te, hvalim i zahvaljujem Ti na svemu! Ti si za mene jedini Put, jedina Istina i Život! Ti si živi kruh koji je s neba sišao; punina života, radost i sreća!

Ti si uskrnuće i život, zdravlje bolesnih!

Znam da voliš bolesne i grješne. Ja sam jedan od njih. Znam da si moćan i možeš sve što god zaželiš. Ti si najbolji božanski liječnik koji mi može pomoći i koji liječi sve bolesti. Molim te, blagoslovi mene, ovo mjesto i ovaj prostor. Osposobi me za molitvu. Svojom krvlju operi me od svih grijeha. Oslobodi me straha i ukloni od mene sve što mi stoji na putu do Tebe. Položi svoju božansku ruku na mene i daruj mi milost da Te iskusim kao svoga spasitelja i otkupitelja. Pomozi da sebe vidim onako kako me Ti vidiš.

Isuse, Ti si isti jučer, danas i uvijek! Imaš istu moć danas kao i nekoć. Smiluj mi se i poslušaj ovaj moj vapaj.

Isuse, želim biti samo s Tobom, jer si mi najvažniji. Tebi se potpuno predajem. Vodi me kuda hoćeš. Molim Te, dopusti da osjetim i iskusim Tvoju neizmjernu ljubav i blizinu. Oslobodi me od svakoga straha i tjeskobe, svake sumnje i nepovjerenja! Ti najbolje poznaješ sve korijene mojih muka, nevolja i problema. Ukloni sve ono što mi stoji na putu do tebe.

Isuse Kriste, predajem Ti se potpuno. Predajem Ti svoje boli, patnje i rane. Ti poznaješ bolesti od kojih bolujem, što sam sve do sada proživio i što me je u životu snalazilo. Znam dobro da imaš moć i vlast pomoći mi. Vjerujem da je Tebi sve moguće. Liječiš dušu, tijelo i psihi. Isuse, čini od mene što god želiš!

Marijo, Majko Božja, Kraljice Mira, molim Te zagovaraj me sada svojim moćnim zagovorom. Blagoslovi me i pomozi mi. Svi anđeli i sveti Božji, molite za mene i sa mnom!

Isuse, obećao si nam poslati Duha Svetoga koji će nas u svemu poučavati. Dođi, Duše Sveti, i ispuni me svojom snagom! Dođi i pouči me! Dođi i rasvijetli me! Isuse, neka snaga Tvoga Duha djeluje u nama i u Crkvi i neka stvara sve novo.

Isuse, u ovome Ti trenutku donosim svoju prošlost. Sve predajem Tebi, od trenut-

ka svoga začeca. Ti znaš što je u meni ostalo loše od mojih roditelja, pradjedova i prabaka. Izliječi sve to, molim Te. Zahvaljujem Ti za svoju majku i svoga oca! Ja im sve opraštam te molim i Tebe da im sve oprostiš, svaki i najmanji propust u njihovoj ljubavi prema meni. Spasi ih i dovedi u raj da se raduju s Tobom!

Isuse, imajući potpuno povjerenje i pouzdanje u Tebe, moga Boga i spasitelja, predajem Ti svu svoju budućnost. Ne znam što me sve u životu čeka. Ti sve znaš. Ti me vodi!

U ovome Ti trenutku donosim svoju sadašnjost. Neka ona samo Tebi pripada. Predajem Ti svoju dušu, duh i tijelo, svoj razum i volju, krv i srce, osjećaje i sve duševne moći. Primi moj rad i odmor, uspjehe i neuspjehe, planove i opravdane želje, navike i sve ovisnosti. Primi i usliši moje molitve i sve dobre nakane! Isuse, Tebi predajem grijeha od djetinjstva pa do danas. Žao mi je, Isu-

se, što sam toliko puta zgriješio i svoga Boga uvrijedio. Znaš da sam slab i grješan... Iskreno se kajem za svaki svoj grijeh.

Sada, ovdje, pred Tobom, odričem se svakoga grijeha, svake loše misli, riječi i djela. Odričem se svake nevjere, kletve, nemoralna, neprijateljstva. Odričem se vraćanja, magije, straha... Isuse, hvala Ti što čuješ ovu molitvu. Hvala Ti što me voliš i što mi želiš pomoći! Hvala Ti što me primaš upravo ovakva kakav jesam. Hvala Ti što znaš da želim biti drukčiji i da želim živjeti onako kako tražiš od mene. Isuse, snagom Tvoje milosti prihvaćam život i zahvaljujem Bogu na svakome daru! Molim za oprostjenje što nisam uvijek prihvaćao život i ono što mi je život donosio onako kako želiš. Srdio sam se i bunio. Bio sam zavidan i ljubomorani. Ne želim više biti takav. Isuse, pomoz mi!

Prihvaćam sebe onakvim kakav uistinu jesam. Opraštam sebi sve ono što do sada ni-

sam mogao oprostiti. Znaš da sam imao takvih teških i mučnih životnih prilika. Sve si mi oprostio. Zato i ja sebi opraštam. Želim odsad živjeti u svjetlu vjere i u ozračju Tvoje milosti. Ovom prigodom opraštam svima koji su me ikada uvrijedili, bilo svjesno, bilo nesvjesno. Oprosti im, Isuse!

Milosrdni i dobri Isuse, molim Te: Pomoz mi mojoj slaboj vjeri! Izliječi moju mlaku vjeru! Obnovi i uvećaj moju vjeru! Daj mi neograničeno pouzdanje i povjerenje u Tebe! Daj mi onu i onakvu vjeru kakvu si tražio od svojih suvremenika!

Ojačaj i učvrsti moju nadu! Daj da se mogu nadati da ćeš svaku nevolju okrenuti na dobro! Rasplamsaj oganj svoje božanske ljubavi u nama prema sebi i prema svomu Ocu i Duhu Svetome te prema braći ljudima! Daj da nas ljubav vodi u našim pothvatima, u radu i životu! Hvala Ti, Isuse, što si naše grijeha, bolesti i patnje uzeo na sebe. Izmirio si nas s Bogom te smo tako čudno otakupljeni i spašeni Tvojim presvetim ranama! Ti nas i danas snagom milosti, koju si nam zaslužio svojim ranama, liječiš i ozdravljaš.

Živom vjerom i s potpunim pouzdanjem molim Te, Isuse, svojom me presvetom krvlju očisti od svakoga grijeha. Ukloni od mene svaki nedostatak, sve ono što me sada od Tebe dijeli. Molim Te, oslobodi me svake grješne ovisnosti, svakoga prokletstva; oslobodi me svake spolne ovisnosti, demonskih

Isuse, Ti si moj Brat, moj Bog i Gospodar. Ti si moj najbolji liječnik! Ti si onaj koji me nikada ne će iznevjeriti. Uvijek pomažeš! Hvala što si tako dobar i strpljiv, milosrdan i blag!

utjecaja i okova, magije, čarobnjačkih čina (gledanja u karte, čitanja dlana, horoskopa, praznovjerja). Oslobodi me svakoga idolo-poklonstva, svakoga lošeg utjecaja, srdžbe, raznih opterećenja manje ili veće vrijednosti... Oslobodi me napasti da druge korim i o drugima zlo govorim. Oslobodi me prekomjerna uživanja alkohola i svake druge ovisnosti. Oslobodi me i izliječi od svake grješne navike...

Isuse, Ti si moj Brat, moj Bog i Gospodar. Ti si moj najbolji liječnik! Ti si onaj koji me nikada ne će iznevjeriti. Uvijek pomažeš! Hvala što si tako dobar i strpljiv, milosrdan i blag! U živoj vjeri i potpunu pouzdanju utječemo Ti se, dobri Isuse, i molimo Te, položi svoju božansku ruku na nas i liječi naša skršena srca.

Položi svoju svetu ruku na svaku ranu koja nas peče i boli. Reci samo jednu riječ i svaka će rana zacijeliti! Dostatna je samo jedna riječ! Ti si Bog koji može sve!!! Izliječi, Gospodine Isuse, moje bolesno tijelo! Izliječi svako bolesno mjesto na mome ispaćenom tijelu!

Po svom svetome križu i svojoj presvetoj krvi koju si za nas prolio i snagom svojih svetih rana ozdravi i izliječi moju dušu, moju psihi, duh... Zbog trnove krune i boli koje si pretrpio izliječi svaku bolest glave, mozga, kralježnice i živaca...

Stavi svoju božansku ruku na nas i izliječi svojim božanskim svjetlom i snagom svaki tumor, svaku neizlječivu bolest. Neka sve stanice moga bića budu kakve mi je Bog u početku dao. Dodirni svojim prstima moje uši i otvori ih da mogu Tebe čuti i prihvatiti Tvoju riječ.

Zbog svojih rana na rukama i nogama te boli koje si pretrpio, uzmi od nas sve bolesti zglobova, mišića, tetiva, kostiju...

Isuse, reci samo jednu riječ i svi moji bolesni udovi dobit će novu snagu... Pruži svoju ruku i dotakni svako bolesno mjesto moje kože. Daj da budem čist i zdrav! Neka nas voda koja je potekla iz tvoga boka očisti i obnovi. Neka postane blagoslov. Ojačaj naše srce, očisti krv, ozdravi bolesne krvne žile... Izliječi bolesne bubrege, mokraćne kanale, spolne organe. Izliječi žlijezde i hormone. Izliječi nas od bolesti želuca, crijeva, jetre i žuči... Izliječi moja bolesna pluća. Uklo-

ni sve smetnje pri disanju. Sve što je u nama slabo, Ti ojačaj! Sve što je nerazvijeno, Ti razvij. Ukloni od nas svaku pošast i zarazu! Daj da budemo otporni na svaki pogibeljni virus...

Gospodine, u ovom trenutku donosimo Ti i prikazujemo sve bolesnike koji su nas molili da za njih molimo. Ti ih sve poznaješ. Znaš od čega boluju i koliko pate. Molimo Te: Sve ih blagoslovi, ublaži njihove boli, vrati im zdravlje, izliječi ih od svih rana! Imaj samilosti prema svima! Budi im blag i milostiv.

Sve te molimo po zagovoru tvoje i naše Majke, Kraljice Mira... Ti si nam nju darovao za Majku i poslao je k nama. Marijo, Majko naša, moli za nas, zagovaraj nas!

Isuse, molimo Te i zbog slave Tvoga nebeskoga Oca, blagoslovi i posveti, rasvijetli i oslobodi, iscijeli i izliječi i spasi sve nas. Sve bolesne, sve koji slušaju i mole ovu molitvu.

Proslavi ime svoga nebeskoga Oca u svima nama!

Neka Tvoje kraljevstvo istine i života, svestosti i milosti, kraljevstvo pravde, ljubavi i mira dođe u naša srca i vlada njima! Neka volja Božja bude s nama i neka se uvijek ispunjava! Daruj nama i svim ljudima kruha svagdanjega te sve ono što je za naše dobro i vječno spasenje!

Udijeli nam milost kako bismo spremno opraštali onima koji nas uvrijede. Neka svaka napast bude što dalje od nas! Ako po nekreći pristanemo na napast, pomoz nam da se što prije oslobodimo. Izbavi nas od svakoga zla i svih nevolja!

Daj da, ispunjeni snagom Tvoga Duha, u Tebi imamo život, i to u punini. Daj mir svakom pojedincu i svakom narodu. Daj da rastemo u vjeri, nadi i ljubavi, iz dana u dan!

Ti sve možeš i hoćeš to učiniti, jer si Bog koji nas voli. S nama si uvijek. Bez Tebe ništa ne možemo. S Tobom možemo sve.

Zato u Tebe vjerujem. U Tebe se ufam, Tebe iznad svega ljubimo! Tebe molimo, budi uz nas, brani nas, štiti nas i vodi sigurnim putem spasenja!

Zagovorom naše nebeske Majke i svih svetih mučenika i blaženika neka nas sve blagoslovi, posveti, izliječi u duši i tijelu i spasi svemoguću Bog Otac, Sin i Duh Sveti. Amen.

Snježana Ljubičić

Mjesto susreta čovjeka i Boga, čovjeka i čovjeka

Dana 16. ožujka 1934. blagoslovljen je križ na Križevcu i slavljena prva sv. Misa. Time je ispunjena želja župljana da se obilježi sveta jubilara godina našega Spasa, koja je započela 2. travnja 1933., a završila 2. travnja 1934.

Na sastanku kućnih starješina, održanu 21. siječnja 1934., župljani su sa svojim župnikom odlučili tako obilježiti jubilaru godinu. I gradnja je uskoro započela: pripremao se teren, iznosilo se željezo, daske, pijesak, cement, voda... Nisu ih omeli ni kišovita veljača ni neprohodno brdo. I mladi i stari, i muško i žensko našli su način kako pomoći. Križ je blagoslovio župnik, a svečanu sv. Misu služio je domaći sin, fra Grgo Vasilj.

Već 12. travnja 1935. na Križevcu je ponovno slavljena sv. Misa, a također i na svetkovinu Uzvišenja sv. Križa. Tom je prigodom mjesni biskup odredio da se svake godine na tu svetkovinu na Križevcu ima slaviti Misa.

Do 1981. na Križevcu su molili župljani i vjernici iz okolnih mjesta, a od te godine postaje svagdanjim mjestom molitve i vjernika s raznih strana svijeta. Zabilježeno je da je 1981. na Misi na Križevcu bilo više od šezdeset tisuća misara.

Neiscrpno vrelo Božjega milosrđa

Sam je Bog podigao spasonosno stablo koje daje široku sjenu – Kristov križ. U njemu su župljani župe Međugorje otkrili odmaralište i lječilište. Križ ih je ovih posljednjih sedamdeset godina podsjećao tko su i komu pripadaju. Svake su godine svečano slavili uzvišenje Kristova križa, svake se godine uspinjali uz Križevac pokloniti se Kristu i častiti njegov sveti križ.

Križevac je postao Sinaj – mjesto okupljanja Božjega naroda. Milijunsko mnoštvo hodočasnika svojim je znojem natopilo i molitvom posvetilo svaki njegov kamen. Križevac u sebi nosi tolike ljudske patnje, krije tolike sudbine. Svaka njegova postaja propovjedaonica je s koje se naviješta Božje milosrđe. U svakom trenutku i dana i noći na njemu rijeka bogotražitelja iz čitava svijeta upravlja Bogu svoje uzdahe i upućuje svoje molitve. Križevac je postao svjedokom brojnih obraćenja i izmirenja. Na njemu su toliki prohodali u svojoj vjeri i naučili upravljati prve molitve. Svaki korak uz njega korak je k Bogu, svakom molitvom na njemu srce se Bogu više otvara.

Križevac svakom vjerniku nudi istinski susret s Bogom, potiče na promišljanje o vlastitu životu i vlastitu križnome putu. On svjedoči o vrijednosti žrtve. Neiscrpno je vrelo Božjega milosrđa. Uz Križevac svaki je čovjek istinski hodočasnik – istinski tragač

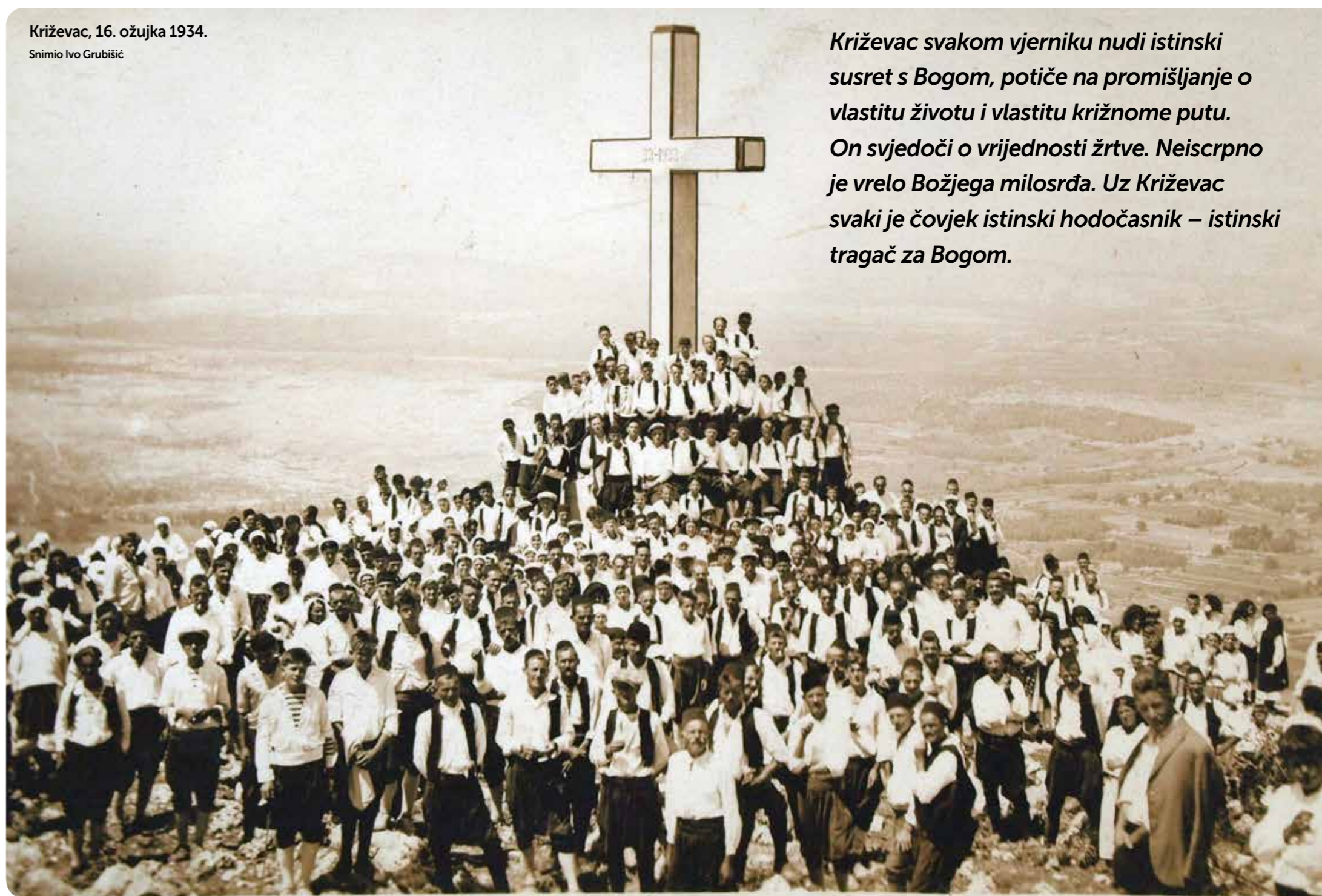
Osamdesetu obljetnicu izgradnje križa na Križevcu župljani i hodočasnici proslavit će 14. ožujka u 14 sati molitvom Križnoga puta na Križevcu te 16. ožujka večernjom svetom Misom u župnoj crkvi za graditelje križa. Nakon Mise održat će se svečana akademija.

Svaki dan na Križevcu

Do početka ukazanja župljani su, napose djeca, djevojke i žene, u velikom broju u korizmi molili na Križevcu. U velikom tjednu staza je bila preuska za tolike molitelje. Nakon 1981. njima se pridružuju vjernici iz okolnih mjesta i svijeta. No, neki su pojedinci otada nastojali na Križevac ići svaki dan. Među njima svakako je najčešće bila Iva Šego (1930. – 2013.), koja je uz brigu o roditeljima i rad na njivi i u vinogradu svakodnevno bosa obavljala pobožnost križnoga puta sve dok joj je to dopuštalo zdravlje.

Križevac, 16. ožujka 1934.

Snimio Ivo Grubišić

Križevac svakom vjerniku nudi istinski susret s Bogom, potiče na promišljanje o vlastitu životu i vlastitu križnome putu. On svjedoči o vrijednosti žrtve. Neiscrpno je vrelo Božjega milosrđa. Uz Križevac svaki je čovjek istinski hodočasnik – istinski tragač za Bogom.

za Bogom. On je ogledalo koje otkriva svaku boru i ranu koju nam je grijeh nanio, ali i lijek za svaku bolest i svaku ranu.

Postao je nezaobilazna molitvena postaja hodočasnika. Njegove slike krase domove međugorskih hodočasnika diljem svijeta. Ljubav prema njemu potakla je neke da u svojim zemljama grade identičan križ kao što je na Križevcu. Za mnoge je on postao dom i prihvatilište. Koliki su se tek pod kri-

žem na Križevcu osjetili prihvaćenima i ljubljenima, zaštićenima njegovom sjenom. Samo uspinjući se uz njega čovjek spoznaje koliko je malen pred Bogom i čudom njegova stvaranja.

Križevac je mjesto koje povezuje i spaja. On u svojim njedrima ujedinjuje tolike narode, usklađuje u milozvučnu harmoniju tolike jezike, svojom visinom i širinom otvara nove horizonte. Križevac ruši sve barijere

među ljudima. Na njemu su svi isti: i mladi i stari, i zdravi i bolesni, i Korejac i Amerikanac, Nijemac, Talijan, Poljak... Na njemu svi govore istim jezikom – jezikom molitve. On nudi savršeno sporazumijevanje: smiješkom, blagim pogledom, Zdravomarijom... Križevac je postao i ostao mjestom susreta čovjeka i Boga, čovjeka i čovjeka.

(fra Branko Radoš, u povodu 70. obljetnice gradnje križa na Križevcu)

Iskustva s Križevca

Za života i rada u župi Međugorje fra Slavko Barbarić snimio je razgovore s mnogim hodočasnicima. Plod toga njegova rada tri su opsežne knjige intervjuja s ovisnicima, znanstvenicima, biskupima, obraćenicima i, jednom riječju, bogotražiteljima. U povodu 80. obljetnice izgradnje križa na Križevcu donosimo ulomke razgovora u kojima je posvjedočeno Božje milosrđe na ovom međugorskom molitvenom mjestu.

fra Slavko Barbarić

Od „paklena koktela“ do radosti i mira

I dok sam tražio način kako doći do Međugorja, doznao sam da se mogu zaputiti jednim hodočasničkim autobusom. Krenuo sam iz Genove. Na put sam pošao bez heroína, ali su mi džepovi bili puni tableta za smirivanje. Na hodočasničkom putovanju, koje je predvodila jedna časna sestra, u više smo navrata molili kronicu. Moram reći da je to za mene bilo veoma čudnovato jer dotad uopće nisam molio. U jednom sam se trenutku povjerio časnoj sestri i rekao joj sve o sebi. Ona je jednostavno tražila da joj predam sve svoje tablete i da se povjerim Gospi. Ja uopće nisam znao što to znači povjeriti se Gospi, ali sam joj tablete ipak predao da se ne bi rasrdila. Kad sam stigao u Međugorje, bio sam veoma loše jer nisam uzimao tablete. Sestra mi ih nipošto nije htjela dati. Dva dana nisam ništa jeo ni pio, a nisam mogao ni spavati. Cijele sam se noći tresao i mislio da ću uskoro umrijeti.

Nakon tog dvodnevnog pakla, treći mi je dan bio još teži. Padala je kiša, a bilo je i studeno, no sestra je zahtijevala da se uputimo na brdo Križevac. Ja sam se tomu odupirao. Želio sam našu skupinu pričekati pred crkvom, samo da ne idem na Križevac. Više se ne sjećam kako se to dogodilo, ali sam s našom hodočasničkom skupinom ipak otišao na Križevac.

Sestra je predmolila razne molitve. Pred postajama križnoga puta obnavljali smo uspomene na muku Isusovu, a između postaja molili kronicu. Dok smo uz Križevac molili kronicu, iznova sam doživljavao najvažnije trenutke svoga života, kao u nekom živom slikopisu. Samo je u svemu tome bilo nešto posve novo: počeo sam konačno shvaćati zašto je sa mnom sve bilo onako kako je bilo, i moju je dušu stalo rasvijetljavati neko nutarnje svjetlo. Kad smo se našli kod treće postaje – Isus pada prvi put pod križem – odjednom sam počeo plakati. No, zbog svoje uvriježene dvoičnosti, stidio sam se svojih suza pa sam zato lice sakrio kišobra-

nom i brisao suze s očiju. Ali sve je bilo uzalud. Srce i sva moja nutrina kao da su se pretvorili u nepresušan izvor suza. Plakao sam kao kiša. I dok sam plakao, polako sam osjećao kako se moja duboka tuga i nesreća pretvaraju u radost i mir.

S druge strane u sebi osjećao nov osjećaj koji mi je jamčio da je Bog ljubav. U tom trenutku još nisam znao o čemu je riječ. Sada dobro znam da je to bilo moje nutarnje oslobođenje. Kad smo se uspjeli na vrh Križevca i molili pred velikim križem, ja sam već u sebi osjećao neizmjernu radost i mir. I poželio sam da svima potrčim u zagrljaj. Nakon uspona na vrh Križevca, kiša je prestala padati, a pokazalo se i malo sunca. To mi je bio znamen moga nutarnjega preobraženja, duhovna preobražaja. Osjećao sam da se u moj život ponovno nastanilo sunce i odagnalo sve tmine u kojima sam dugo čamio.

Sada, nakon godinu i pol dana, znam da sam potpuno ozdravio i da se to dogodilo onoga trenutka kada sam od treće postaje krenuo uz Križevac plačući. Išao sam i na ozbiljne liječničke preglede. Krvna mi je slika izvrsna i sve je ostalo besprijekorno.

Prvi sam put u svome životu otkrio da ima netko tko me voli i prihvaća. Ovdje ponajprije mislim na Boga i na Majku Božju, koja je očigledno htjela da ja dođem u Međugorje.

(Ovberto Cattaneo, Razgovori, 1990.)

Živjeti kršćanske vrjednote

U petak smo išli na Križevac. To je za mene bilo posebno iskustvo. Kad smo pošli, izgledalo je da će kiša, ali nismo očekivali onako jak pljusk. S kišom je došao i grad. U jednom sam trenutku mislio da se treba vratiti jer je izgledalo da nema smisla ići dalje, no, nešto me tjeralo naprijed. Mislio sam da neću moći uzici, osjećao sam težak umor jer odavno nisam išao pješke. Nismo htjeli natrag, a naprijed je bilo teško. U jednom sam trenutku molio za snagu da ne posustanem. Kad smo potpuno mokri stigli pod križ na Križevcu, moram priznati da

Snimila Lidija Paris

je odjednom nestao svaki umor. Osjećao sam se lak kao ptica. To mi je iskustvo vrlo važno. Tako je i u životu. Često nam se čini da ne možemo dalje, da je preteško, ali kad to čujemo predani u volju Božju, sve ide dobro.

Kleknuo sam pred križ. Molio sam za sve koji su križ gradili, sjetio sam se svih koji su željeli da za njih molim. Rekao sam: „Gospodine, evo me ovdje pred Tobom.“ Žarko sam molio Gospodina da promijeni moj život i život drugih ljudi da ga možemo slijediti.

Ovdje sam shvatio kako je važno ono što sam mislio prije o svojem duhovnom životu. Kao biskup sam, naime, odlučio svaki petak

provoditi više u molitvi, razmatranju, postu i biti na raspolaganju drugima. Ako Bog od nas traži da budemo savršeni, znači da je to i moguće. To je Božja volja od trenutka stvaranja čovjeka, želja da čovjek bude savršen. Prihvatio sam ozbiljno taj poziv na savršenost i molit ću Gospodina da mi za to dade snage.

Druga mi je riječ iz Ivanova evanđelja došla u srce: „Budi sa mnom...“ To znači, Isus je s nama i mi smo s njime. Kad shvatimo da Isus želi da budemo s njime i da je On s nama, onda će nam život biti drukčiji.

(Mons. J. Baptist Odama, biskup, Uganda, Susreti i iskustva u Međugorju, II, 2002.)

80. obljetnica izgradnje križa na Križevcu

Kad govorim o svome ozdravljenju, govorim o Gospi

Dok sam išla na Križevac, noga mi je potpuno otekla. Tu sam istu večer čula da će se Gospa ukazati Ivanu na Križevcu u 11 sati noću. Bila sam vrlo žalosna jer sam znala da ne mogu ponovno ići na Križevac, stoga sam odlučila doći do podnožja i tu moliti. Stojeći u podnožju, mahala sam Gospi kao malo dijete da zna da sam tu. Sa mnom je bilo dosta hodočasnika i svi smo kod križa vidjeli Davidovu zvijezdu. Počela sam se tresti i bila sam vrlo sretna. Vrijeme mog boravka u Međugorju brzo je prošlo.

Godinu dana kasnije, tj. 1994. opet za Uskrs, ponovno sam došla u Međugorje. Tada mi je prišao jedan mladić iz skupine i molio me da idem s njim na Križevac. Rekla sam da ne mogu jer me boli noga. On me opet molio i rekla sam mu da ću ići ako će i njegova majka poći s nama. Tako je i bilo. Otišli smo. Kad smo se vratili, ja sam se osjećala lakše. Pogledala sam nogu i više nije bilo ni otekline ni rana.

Vratila sam se kući i nazvala liječnika koji me pratio punih 12 godina. On je mislio da sam se opet ozlijedila. Kad mi je pogledao nogu, izišao je iz prostorije. Vrativši se, rekao mi je: „Vaša noga je potpuno zdrava, to je čudo! Da je netko vidio vašu nogu prije i sada, ne bi mogao vjerovati.“ Ja sam ga molila da to i pismeno potvrdi. Rekao mi je da pričekamo neko vrijeme. Čekali smo tri godine i konačno je 1998. pismeno posvjedočio izlječenje i ja sam to poslala u Međugorje. Sigurna sam da me Gospodin izliječio na zagovor Gospe, Kraljice Mira.

(Susan Tassone, Chicago, SAD, Susreti i iskustva u Međugorju, II, 2002.)

Mržnja razara čovjeka

U zatvoru sam bio od veljače 1982., a u ožujku 1988. pušten sam uvjetno na slobodu. Imao sam veliku želju doći u Međugorje. To sam ostvario tek u kolovozu 1988. U Međugorju sam osjećao pomirenje i radosnu ljubav. Činilo mi se kao da o tome nikad ništa nisam slušao. Poznao sam samo ograničenu ljubav: za svoju obitelj, ljubav prema IRA-i i prema nekim prijateljima. I to je sve što sam mislio da treba ljubiti. Sad sam duboko uvjeren da svaki čovjek ima svoju vrijednost i dostojanstvo. Bilo mi je jasno da smo svi žrtve: i mi u IRA-i i britanski vojnici i policajci. Mi smo žrtve bijesa, nasilja, pravde bez ljubavi... Mi smo žrtve, a ne ciljevi na koje se može pucati.

Na Uskrs 1989. – to je bio moj drugi dolazak u Međugorje – otišao sam na Križevac i molio. Jedan hodočasnik znao je za moju životnu povijest i pitao me može li on povijest

moga života ispričati jednom drugom čovjeku. Upitao sam ga: „Tko je taj?“ Odgovor me zapanjio, a bio mi je nekako i normalan: „Vašu povijest želim ispričati jednom britanskom vojniku koji se nalazi ovdje na Križevcu!“

Odmah sam pristao i zaželio sresti toga čovjeka. Razgovarali smo. Vojnik mi je pričao da je ovdje u Međugorju počeo mijenjati svoj život. Doznao sam da je i on bio jedan od vojnika koji su me tjerali kad sam bio uhićen. Na kraju razgovora zagrlili smo se i zaželjeli mir jedan drugomu i cijelomu svijetu. Eto, tako je svijet malen i velik. Ostajem bez riječi...

(Marc Lenagham, bivši pripadnik IRA-e, Sjeverna Irska, Susreti i iskustva u Međugorju, III., 2002.)

U Međugorju sam naučio moliti i biti ponizan

Došao je autobus hodočasnika bez svećenika i molili su me da predmolim put križa na Križevcu. Prihvatio sam. Na početku sam se predstavio hodočasnicima i počeo moliti. Kod treće postaje jedan je mladić, između 15 i 18 godina, počeo plakati. To me je smetalo i strašilo. Smetalo me zato što su svi gledali u njega i nitko nije slušao ono što sam govorio, a bojao sam se jer sam mislio budem li prestao govoriti, ukazat će mi se Gospa. Zbog toga je i ovaj put put križa bio mnogo kraći nego sam mislio. Kad smo došli na vrh, prestao sam govoriti, a on je prestao plakati.

Nakon toga mladić je došao k meni i tražio da mu oprostim. Rekao mi je da je kao u filmu vidio svoje grijeha pa je zato plakao, a onda bi ponovno vidio nove grijeha i nastavljao bi plakati i kajati se.

Mislio sam u sebi: „Koliko li je imao grijeha?“ Naime, od treće do četrnaeste postaje stalno je plakao.

Rekao mi je: „Kada si ti prestao moliti, Gospa mi je u srcu rekla: ‘Tvoji su grijesi oprošteni, ali idi k svećeniku da možeš od Crkve primiti oprostjenje!’“ On se isповjedio. Imao je zaista mnogo grijeha. Odriješio sam ga. Još mi je nešto rekao: „Ja sam ovisnik. Uzimam heroin.“ Izvadio je drogu iz džepa i bacio je.

Rekao sam mu: „Ja nisam liječnik, nego svećenik, ali znam da ne možeš tako odjednom prestati s drogom. Tražit ćemo savjet liječnika.“

On mi na to reče: „Oče, ja sam ozdravio i ja sam onaj znak koji ti je Gospa obećala.“ Ostao sam duboko dirnut i otada se u meni sve promijenilo. Otada sam svake godine dolazio u Međugorje, pa i za vrijeme rata.

(Eugenio M. la Barbera Pirovano, vjerovjesnik iz Brazila, Susreti i iskustva u Međugorju, III., 2002.)

S fra Slavkom Barbarićem ulazimo u korizmu

Ono što se u proljeće događa u prirodi, to se u korizmi treba događati u nama

Priredio fra Marinko Šakota

Mnogi kršćani slave karneval možda i ne znajući u kojoj je on mjeri povezan s korizmom. „Mnogo je kršćana vjernika sudjelovalo u karnevalskim povorkama i tako su se rastavljali od mesa (karneval dolazi od riječi *carne vale* što znači *meso, doviđenja!*), a pravo je pitanje koliko ih se onda odlučilo na post i molitvu, odricanje i rast u krjeposti. Takvo ponašanje mnoge će kršćane dovesti na potpunu površinu, gdje će ostati samo ime, a onda će i to odbaciti.“

Koji je smisao i cilj korizme? „Smisao je korizmenog vremena uvijek isti – u postu i molitvi te razmišljanju o mucu i smrti Isusovoj očistiti i osloboditi svoju dušu od svega što nam smeta da bismo se približili Isusu i s njime ušli u nov život, život uskrsnuća i uskrsnoga mira.“

Često smo u snu, beživotni. „Korizma je vrijeme obnove, vrijeme obraćenja i vraćanja, vrijeme buđenja iz smrtonosnoga sna,

a uvijek u nov život i za nov život po ljubavi. Vrijeme korizme počinje zimi, a završava proljećem. Počinje mukom, a završava uskrsnućem.“

Ono što se u proljeće događa u prirodi, to se u korizmi treba događati u nama. „Tko ljubi, taj se obraća, a to znači živi korizmu, oslobađa se zla i svake tame, i počinje živjeti i pripremati se za procvat i nove plodove, upravo kao što se u ovo vrijeme priroda oslobađa zimskoga mrtvila i bezbojnosti te polako, ali sigurno odijeva u neizmjereno bogatstvo oblika života i boja.“

Kad je u pitanju križ, živjeti s Isusom znači nadahnjivati se njegovim pristupom križu i trpljenju. „Vrijeme je to kad se sjećamo Kristove ljubavi kojom trpi za nas. Priroda je da shvatimo da trpljenje po sebi nije donijelo ni zaslužilo spasenje, nego ljubav kojom je Krist podnio svoju muku i svoj

križ. Kao što djela pomoći drugima postaju djelima milosrđa tek kad se čine radosno, ponizno, s ljubavlju i iz ljubavi, tako i pitanje križa postaje otkupiteljskom patnjom kad se križ nosi s ljubavlju. Kristova opomena jeruzalemskim ženama da ne plaču nad njim nego nad sobom i svojim sinovima, kojima je potrebno obraćenje, odgovor je svima nama. Mi ne slavimo korizmu i ne sjećamo se muke Kristove da bismo oplakivali ono što je on pretrpio, nego da obnovimo svoju ljubav prema njemu. Slavimo korizmu da bismo dobili nov poticaj za rast u ljubavi, kako bismo mogli svoje križeve i svoje muke nositi s ljubavlju. Jer, bez ljubavi one ne će imati onu vrijednost koju trebaju imati. A to bi bio pravi gubitak.“

Vidioci govore

Marija Pavlović – Lunetti 3/9

Shvatili smo da smo važni, da je Bog izabrao baš nas i da preko nas želi spasiti tisuće i tisuće ljudi. Osjećali smo veliku potrebu reći svima koje smo susretali da smo svi važni, da nam je Gospa rekla da smo svi mi u planu Božjem, a plan je Božji da se što više ljudi približi Bogu. Toliko je ljudi koji ne znaju ništa o ovome i mi smo ti, kako Gospa kaže, koji trebamo biti ispružene ruke ovom svijetu koji nije upoznao Gospinu ljubav i Božju ljubav. Zato nas Gospa uvijek potiče da počnemo s osobnim obraćenjem. Tko god dođe u Međugorje, pozvan je. Gospa nas poziva jer nas je izabrala. Danas vidimo da se govori o čovjeku kao potrošaču: koliko potrošiš, toliko si važan, koliko zarađiš, toliko si vrijedan. Gospa nas potiče i kaže da je svaki od nas važan u ovom projektu, u ovoj milosti koju živimo svaki dan ovdje u Međugorju i preko Međugorja tamo gdje jesmo, u našoj obitelji.

U samim počecima Gospa je govorila: „Stavite Sveto pismo na vidljivo mjesto i čitajte ga svaki dan.“ Tako smo počeli. Malo-pomalo, Gospa nas je poticala i pozivala da budemo jači, otvoreniji. Rekla nam je da kad molimo odemo u svoju sobu i počnemo molitvu u skromnosti, u tišini. Tako smo osjetili i potrebu da svjedočimo, i tako je naše svjedočanstvo počelo rasti svaki dan, ne samo našim životom i našim riječima, nego najviše našom molitvom i u radosti, u svemu onome što smo osjetili, u želji da živimo nebo ovdje na zemlji. Gospa govori: „Želim da svaki od vas osjeti potrebu da živi nebo ovdje na zemlji.“ Tako smo mi, vidioci, malo-pomalo počeli živjeti na konkretan način, na dubok način, ono nebo koje je počelo. Svaki put kad se završi ukazanje, hvata nas nostalgija. Osjetimo veliku potrebu da ukazanje bude još dulje, jer lijepo je biti s Gospom. Onda pomislimo: Pa zašto ne možemo živjeti nebo ovdje na zemlji, kako Gospa kaže, živjeti svaki dan više, dublje i konkretnije što nam ona kaže: „Odlučite se za svetost“, za svetost u našim župama, u našim obiteljima, tamo gdje jesmo, da budemo stvarno svjedoci i da počnemo živjeti na jedan konkretan način onu svetost koja postaje svakidašnji život?

Svjedočanstvo

Fra Slavko, hvala Ti!

Fra Slavko nas uistinu zagovara kod Gospodina

Marija Gor, Senta, Vojvodina

U Međugorje sam počela dolaziti nakon fra Slavkove smrti tako da ga, na žalost, nisam imala priliku i osobno susresti. Već za moga prvoga hodočašća snažno me dirnula njegova velika ljubav prema Gospi i način na koji je širio njezine poruke. Također, dirnula su me i svjedočenja o njegovu djelovanju i radu s hodočasnicima, napose s ljudima u potrebi.

Danas, poslije toliko godina, znam da je to bio moj prvi istinski susret s Isusom. Međugorje je sada moj drugi dom, mjesto u koje se uvijek s velikom radošću vraćam i to po više puta godišnje. Tu radost, tu Božju milinu, tu majčinsku ljubav koja je ovdje opipljiva često sam na sav glas poželjela izreći svim ljudima dobre volje: Dođite svi u Međugorje! Dođite i vidite...

U Međugorje sam uvijek dolazila s drugim hodočasnicima i ostajala dva-tri dana. Taj put došla sam sama. Nakon trinaest sati putovanja u Međugorje me dočekalo predivno, mirno i tiho jutro. Odmah sam otišla na sv. Misu zahvaliti što sam opet u ovom svetom mjestu.

Budi Gospina suradnica!

Nakon Mise pješice sam krenula na Križevac, ali sam se usput zaustavila na groblju, kod fra Slavka. Zapalila sam svijeću, molila i dugo ostala u tišini. Sjedila sam na klupi pokraj njegove grobnice. Nije bilo nikoga. U jednom trenutku čula sam glas u svom srcu: Dovedi i druge ljude u Međugorje. budi i ti Gospina suradnica.

Istoga trenutka u meni je progovorila misao da je to velika odgovornost, da nisam toga dostojna. Pitala sam se kako ću sve organizirati. S mnogo nejasnih pitanja penjala sam se dalje na Križevac. Sunce je bilo već snažno uplelo. Išla sam polako moleći krunicu. Odlučila sam da ću taj dan postiti o kruhu i vodi. U podnožju Križevca zatekla sam mnogo hodočasnika pa sam se malo povukla u stranu, pričekala sam da se razidu te otvorena srca i u potpunu predanju Bogu počela moliti križni put. Nikada dotad nisam tako doživjela Križevac. To što sam bila sama i što nisam poznavala nikoga od hodo-

časnika, u potpunosti me usmjerilo na Isusovu muku.

Stigla sam do mjesta gdje je pokojni fra Slavko zauvijek završio svoj križni put. Kleknula sam i dugo ostala u šutnji. Odjednom su mi počele teći suze. Plakala sam iz svega srca. Kroz misli su mi prolazili svi moji padovi u životu, sve moje boli, moji grijesi kojima sam Isusov križ činila težim. Ipak, znajući da je Bog ljubav i da je njegovo milosrđe neizmjereno te da nam oprašta ako se pokajemo iskrena srca, polako sam se sabrala i počela moliti za fra Slavkov zagovor: „Dragi fra Slavko, nisam te osobno poznavala, nisam te susrela, ali te molim: Zagovaraj me kod Gospodina. Ako sam ti potrebna kao Gospina suradnica u širenju njezinih poruka, to prihvaćam s velikom radošću.“

U Međugorju sam ostala još dva dana. Mnogo sam molila, išla na Misu i klanjanje pred Presvetim, išla na Podbrdo.

Možemo li i mi s tobom?

Nakon povratka kući nastavila sam svoj uobičajen život: posao, obitelj i, naravno, iščekivanje ponovnog odlaska u Međugorje. Nekoliko mjeseci kasnije moji prijatelji i kolegice s posla počeli su se raspitivati kada ću ići u Međugorje. „U svibnju, to je Gospin mjesec“, odgovarala sam. „Možemo li i mi s tobom?“ pitali su.

Bilo je to moje prvo hodočašće u ulozu organizatorice. Na moju radost prijavilo se sedamnaest hodočasnika, no mučile su me brige kako će sve proteći s obzirom na to da nisam imala nikakva iskustva. Umjesto da se prepuštam brigama, sve sam stavila u Božje i Gospine ruke i sve prepustila njima. Otađ je prošlo nekoliko godina, a ja i danas dolazim više puta godišnje – katkad s više autobusa, katkad s manjim brojem hodočasnika.

Naravno, moji najdublji i najljepši susreti s Isusom i Gospom i dalje su onda kada dođem sama ili s obitelji. To je vrijeme sabiranja u molitvi, vrijeme mira i sagledavanja svoga života. Hvala dragomu Bogu i hvala Gospi na ovoj prevelikoj milosti. I na koncu, dragi fra Slavko, hvala Ti!

Mir vam i dobro.

Kao dijete s roditeljima sam stalno odlazio u Međugorje

Fra Grgur Blažević član je Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. Rođen je 1978. u Zagrebu, gdje je 15. lipnja prošle godine zaređen za svećenika. Danas je župni vikar u župi sv. Nikole biskupa u Čakovcu.

Priredio Krešo Šego

Poštovani fra Grgure, u sjemenište niste otišli nakon osnovne škole?

– U samostan sam ušao s 23 godine. Završio sam srednju školu za prometnog tehničara i profesionalnog vozača te nakon nje odslužio vojni rok u Požegi. Nekoliko dana nakon dolaska kući zaposlio sam se kao zaštitar gdje sam četiri godine radio na osiguranju.

Kada ste počeli razmišljati o redovničkom pozivu i kad je sazrela odluka da napustite posao i odazovete mu se?

– Imao sam 22-23 godine kada mi je prvi puta palo na pamet da bih se mogao odlučiti za Božji poziv. Oduševljenje Bogom, nakon što sam ga „otkrio“, sve me više vuklo da svoj život posvetim radu s ljudima. Iako u početku nisam mislio da bi to bio konkretno svećenički poziv, nego više kao rad s ljudima kroz psihologiju, događaji koje je Bog stavljao pred me, traženje istine i intenzivna molitva doveli su me do toga da osjetim poziv za svećeništvo.

U početku sam se jako kolebao i odupirao toj misli jer sam imao druge planove, iako je i u tim snovima na prvome mjestu bio Bog, ali ne na taj način. Preispitivanje sebe, traženje, odupiranje, lutanje, neprihvatanje poziva te potvrda da me Bog zaista želi doveli su me do odluke da želim postati svećenikom. S vremenom sam se zaljubio u tu ideju i kad sam bio siguran da je došla od Boga, osjetio sam posebnu snagu i radost. Jednoga sam dana bez ranije najave otišao k direktoru i rekao da od sutra ne radim. Pitao me jesam li našao nešto bolje. Rekao sam mu da jesam, da sam pronašao nešto puno bolje. Dotada još nisam ni s kim razgovarao, ni sa svećenicima, ni s roditeljima ni s prijateljima. Zapravo nikoga nisam ni pitao u samostanu hoće li me uopće primiti i jesam li ja za to.

Moje je traženje bilo sto posto unutarnje i na toj sam razini komunicirao s Bogom, dobivao odgovore i potvrde. Zato sam toliko bio uvjeren u sebe da će me primiti gdje god odem jer znam da je Bog na mojoj strani. Tada još nisam znao kamo bih išao, za di-

jecezanskog svećenika, dominikanca ili što-god drugo. Nakon nekog vremena zastao sam i upitao se: „Kaj je tebi?! Pa kak uopće možeš razmišljati?“ Shvatio sam da volim fratre i sv. Franju. Franjo je puno molio i volio Boga, fratri su jednostavni, slobodni, među ljudima, a to mi se sviđalo.

Uskoro sam se javio fratrima na Kaptolu, rekao na porti da želim biti svećenik i upitao kako to mogu ostvariti. Primili su me fra Petar Filić i fra Zoran Bibić, a nakon kraćih razgovora u postolaturu me primio fra Venancije Mihaljević. Imao sam sreće biti s predivnim ljudima, s braćom iz moje provincije, ali i s članovima Hercegovačke franjevačke provincije fra Slavenom Brekalom,

fra Vjekoslavom Milićevićem i fra Josipom Vlašićem.

Ipak ste bili stariji od svojih kolega mlađih franjevaca koji su nakon gimnazijske stupili u franjevački red. Kako ste se osjećali među mlađim kolegama?

– I nisam bio toliko mlađi. Sve su to uglavnom bili ili stariji momci ili mojegodišta, uz četiri sjemeništarca, tako da smo se dobro slagali i nisam imao kompleks starosti. Kada ti je Bog na prvome mjestu, onda nije bitno tko ima koliko godina jer nas povezuje jedan te isti duh, baš kao što je to u obitelji gdje zajedno žive baka i djed, otac i majka, djeca... Ako su vjernici, lako nalaze zajednički jezik.

Studirali ste u Zagrebu, a potom u Asizu. Kako je živjeti u mjestu gdje je osnovan Vaš red?

– Moj odlazak u Asiz bio posve neočekivan. Nikada nisam mogao ni sanjati da bih tamo mogao ići na duže vrijeme, a kamoli na četiri godine. Jedne večeri magistar fra Rozo Brkić pozvao je nas četvoricu na razgovor i ponudio nam da idemo studirati u inozemstvo. Ja sam bio zadnji na razgovoru i pitao sam braću o čemu su pričali. Rekli su mi da im je magistar ponudio studij vani i da će fra Robertu i meni ponuditi da idemo studirati u Asiz. U kabinetu je bio fra Robert, a ja sam nervozno čekao vani i odmah donio odluku. Bio sam jako povezan s fra Robertom Ćibarićem i znao sam da će on ići pa sam odlučio da ću ići i ja. Kad mi je magistar ponudio studij u Asizu, prihvatio sam ga. Izišao sam van i rekao fra Robertu: „Idemo, stari!“, a on meni na to: „Pa ja ne idem! Ja sam mislio da ti sigurno ne ideš, a tu je i teologija jača pa sam rekao da ne idem.“ I tako sam sâm krenuo u Asiz. Nakon četiri godine provedene u Asizu mogu reći da je Asiz za mene najdraži, najljepši i sve naj naj grad na svijetu. I kad bih mogao birati gdje ću živjeti, to bi bio Asiz.

Hodati mjestima po kojima je hodao sv. Franjo, svojom rukom dodirnuti ta mjesta, udahnuti taj zrak, moliti se gdje se sv. Franjo

molio, to ne može nikoga ostaviti ravnodušnim pa nije ni mene. Lokalni su se fratri zaista trudili da očuvaju izvoran duh građevina i u tome su uspjeli. Svaka crkvice, bazilika, sve te podsjeća na sv. Franju i vuče te da se povučesh u osamu i misliš na Boga. Sve te poziva da se još odlučnije predaš u Božje ruke. I ovom prigodom zahvaljujem svom bivšem magistru fra Rozi Brkiću što mi je omogućio studij u Asizu.

Vaš otac Grga redovito hodočasti Krajljici Mira, a k tomu je i organizator hodočašća već desetljećima. Kako je Međugorje utjecalo na Vašu obitelj i njezin svagdašnji život?

– Mogu reći da je Međugorje oblikovalo moju obitelj, tj. moje roditelje koji su u nju unosili duh Međugorja. Nakon što su moji roditelji doživjeli posebnu privrženost prema Međugorju, počeli su doslovno primjenjivati sve Gospine poruke i željeli su to prenijeti na nas. Iskreno, mi to često nismo shvaćali, nego smo bili „djeca svijeta“ koja nisu mogla shvatiti da nam roditelji žele dobro i da je bitno živjeti kršćanski, onako kao što nas Gospa danas poziva, da se molimo u obitelji, da živimo sakramentalnim životom, da čitamo Bibliju...

Moji dragi roditelji svake su nas večeri pozivali na molitvu. U sobi s upaljenom svijećom molili smo krunicu i ostale molitve, čitali Bibliju. Meni je to tada bilo prilično dosadno i zamorno. Nisam shvaćao. No ono što su roditelji dugo godina sijali, molitvu u obitelji, kasnije je donijelo ploda. Roditelji su redovito srijedom i petkom postili o kruhu i vodi, uz ostale molitve molili barem tri krunice svakoga dana. Bili su živ primjer vjere. Poslije sam pitao mamu je li molila za to da ja budem svećenik. Rekla mi je da je molila za mene samo da se ostvarim u životu i da budem sretan, ali ne da budem svećenik.

I Vi ste s roditeljima dolazili u Međugorje?

– Kao dijete s roditeljima sam stalno odlazio u Međugorje. Nije to bilo iz ljubavi prema Bogu i pobožnosti, nego što sam silno volio putovati. Budući da sam bio malen, sve su mi bake davale slatkiše, kolače i novac, mazile su me i pazile i stalno sam bio u središtu pozornosti, a to mi se sviđalo dok sam bio dijete. Kasnije, negdje nakon krizme, prestao sam odlaziti.

Sjećate li se svoga prvog dolaska i što ste najsnažnije doživjeli?

– Sjećam se. To je bilo 1984. godine. Bio sam malen, ali se svega sjećam. Znao sam da idem na neko posebno mjesto jer mi je

to mama pričala i nadao sam se da ću vidjeti Gospu. Spavali smo u crkvi, u autobusu, sve je bilo drukčije nego danas. Nije bilo nikakva luksuza. Hvala Bogu da se danas Međugorje razvilo, da hodočasnici imaju gdje spavati, jesti i kupiti koji suvenir. Ono što sam najviše zapamtio jest silna radost moje majke, a ja, dijete kao dijete, ništa ne razumijem što se tamo događa, nego se samo želim što prije vratiti doma. Usprkos tomu što smo bili umorni, gladni i iscrpljeni, moja je majka bila stalno sretna i govorila mi da će sve biti u redu, da izdržim još malo. Poslije sam saznao da je tada u Međugorju ozdravila.

Jeste li u Međugorje hodočastili i nakon što ste postali franjevac?

– U Međugorje sam počeo s ljubavlju hodočastiti tek nakon svojega poziva. Dakle, kad sam imao 23 godine. Hodočastio sam 2-3 puta godišnje i tek sam tada počeo shvaćati smisao i vrijednost Gospinih ukazanja. Nakon Asiza to mi je drugo mjesto najdraže na svijetu i rado bih dolazio i češće. Isus kaže da ćemo po plodovima prepoznati je li nešto od Boga, a Međugorje donosi mnoge plodova obraćenja i pokore, mnogi su ljudi u njemu pronašli Boga, smisao života. Stoga mislim da bi zbog plodova svatko trebao na Marijina ukazanja gledati s mnogo zahvalnosti Bogu.

Može li se reći da je Vaše redovničko zvanje plod i međugorskih ukazanja?

– Moj poziv nije izravno plod Marijinih ukazanja u Međugorju, ali svakako mogu reći da su ona na nj i te kako utjecala preko mojih roditelja kojima je Marija promijenila život i privukla ih Isusu. Ponajprije je utjecalo to što se u našoj obitelji molilo, a vjerujem da se u takvu ozračju, bez obzira što nitko od nas to nije niti sanjao, rodio i moj poziv.

Iz svoga iskustva govoreći, što redovnik, svećenik može činiti za čovjeka a što kao svjetovna osoba nije mogao?

– Svatko od nas tko se smatra Isusovim učenicom pozvan je sijati sjeme, evangelizirati, zalagati se za ostvarenje kraljevstva Božjega ovdje na zemlji, bilo kao laik, bilo kao posvećena osoba. I tu nema nikakve razlike. Svatko je pozvan činiti što je više moguće da se Božja riječ širi i truditi se ljubiti bližnjega kao samoga sebe. Marija nas poziva da se često ispovijedamo, primamo svetu pričest, idemo na Misu. U tome je razlika. Samo je svećenik taj koji može dijeliti sakramente te je stoga on doslovno produžena Isusova ruka. No, na koncu ne ćemo biti suđeni jesmo li živjeli kao laici ili posvećeni, nego s koliko smo ljubavi radili ono što radimo. Ljubav će biti jedino mjerilo našega života.

Svjedočanstvo potomka prvog korejskog svećenika mučenika

Svećenik don Seontae Giacomo Kim pripada osmom naraštaju potomaka svetog Andreja Dae-gun Kima, prvog korejskog mučenika za vrijeme progona kršćana

Hvaljen Isus i Marija! Zovem se Don Giacomo Seontae Kim i dolazim iz Južne Koreje. Pripadam biskupiji Teageon iz koje dolazi većina korejskih mučenika. Zaređen sam 1990. i bio sam župnik u raznim župama. Od prošloga sam siječnja bolnički kapelan. Osim toga pjevač sam pop-glazbe i prilično poznat u Koreji.

U Međugorje sam prvi puta došao 2011., zatim u jesen 2012., a sada sam ovdje po treći put. Prije tri godine, nakon dvadeset godina svećeništva, proživljavao sam vrlo teško razdoblje. Utekao sam se Božjem milosrđu i Isusovoj žrtvi i uzdao u Marijinu majčinsku ljubav. Tada sam se vratio krunici, molitvi koju sam bio posve zapostavio. Kriza mojega zvanja trajala je oko godinu dana, a onda me naša nebeska Majka pozvala u Međugorje. Tijekom cijeloga hodočašća preklinjao sam je da mi pomogne živjeti i umrijeti kao svećenik kakva ona voli. Uvjeran sam da me naša nebeska Majka neizmerno voli jer sam u Međugorju već treći put, što nije tako uobičajeno. U Koreji kažu da je teško otići u Međugorje čak i samo jednom u životu.

Kada sam odlučio sudjelovati na ovom Međunarodnom festivalu mladih, kao da mi je netko počeo stavljati klipove pod noge. Doživio sam tešku prometnu nesreću pa se mislilo da zasigurno neću moći doći. Dva tjedna prije početka Festivala, dok sam se vozio u automobilu i nosio svetu pričest bolesnicima, u mene se zaletio automobil koji nije poštivao crveno svjetlo na semaforu. Moj se automobil prevrnuo kao i druga dva automobila iza mene, ali su, Bogu hvala, svi vozači ostali živi i zdravi. Moj je automobil bio posve uništen, posuda u kojoj su bile posvećene hostije razbila se na dva komada, ali su svete hostije ostale netaknute. Uspio sam izaći kroz razbijen prozor automobila i na tome zahvaljujem Isusu i Majci Mariji. Gospa me spasila da bih mogao doći ovamo.

Primio sam tri velika dara od Boga koja ne bih zamijenio ni za što na svijetu. Prvo, rođen sam kao čovjek na sliku i priliku trojstvenoga Boga. Drugo, Bog me pozvao da budem kršćanin. Treće, učinio me svećeni-

kom Kristovim. Ti su darovi neponovljivi, nepromjenjivi.

Povijest jedne obitelji

Pripadnik sam osmoga naraštaja jedne katoličke obitelji. Godine 1780., u doba dinastije Choseon, jedan je moj predak postao kršćaninom, a za njim i cijela naša obitelj. U to se vrijeme kršćanstvo tek počelo širiti Korejom i bilo je zabranjeno. Kršćani su bili izvan zakona. Kada bi se otkrilo da je netko kršćanin, morao se odreći svoje vjere, a ako nije htio, gubio je glavu ili su ga vezivali za biko-ve koje su tjerali da trče gradom. Ti su progoni trajali više od stotinu godina. U obrani svoje kršćanske vjere tisuće kršćana doživjelo je mučeništvo. U mojoj obitelji u tih osam naraštaja ima deset mučenika: šukundjedovi, pradjedovi, djedovi... počevši s onim koji je prvi primio kršćanstvo.

Troje od njih je kanonizirano, a dvoje je proglašeno slugama Božjim. Oni su sada u postupku beatifikacije. Rijetka je stvar u jednoj obitelji u samo četiri naraštaja imati tri svetca i dva blaženika. U korejskoj Crkvi imamo 103 svetca koje je papa Ivan Pavao II. kanonizirao 1984. kada je bio u Koreji. Među njima su moja tri rođaka: prvi korejski svećenik sveti Andrea Kim Dae-gun, njegov otac sveti Ignacio Jaejoon Kim i njegova tetka Teresa Kim. Sveti Andrea Kim Dae-gun moj je predak. Ja sam njegov potomak iz grane njegova ujaka.

Sveti Andrea Kim Dae-gun

Kada je sveti Andrea Kim Dae-gun imao petnaest godina, francuski svećenik o. Mauban (koji je također kanoniziran) uzeo ga je za bogoslova i poslao u Makao, u Kinu, u školu koju su vodili misionari iz Pariza. S 24 godine bio je zaređen za prvog korejskog svećenika. Imao je važnu ulogu: trebao je u korejsku Crkvu dovesti biskupa i misionare kojih do tada nije bilo. Biskup Ferreol, otac Daveluy (također kanoniziran), sveti Andrea Dae-gun Kim i još jedanaest korejskih kršćana jednog su se dana ukrkali na ribarski brodić koji su nazvali „Arkandeo Rafael“ i krenuli prema Koreji. Na moru su naišli na velike i silne valove, ali im se u trenutku

najveće opasnosti ukazala Blažena Djevica Marija i zaštitila ih tako da su živi i zdravi stigli do otoka Jeju, a onda i na korejsko kopno. Andrea Dae-gun Kim pošao je natrag u Kinu da bi otamo u Koreju doveo druge misionare. No, bio je uhvaćen na obali. Postao je mučenikom sa samo 25 godina, trinaest mjeseci poslije svećeničkoga ređenja.

Vjera se prenosi

Kršćanska vjera koju su živjeli moji predci prenesena je momu djedu, momu ocu i mojoj braći. Moj je djed bio angažiran u crkvenom apostolatu sve do svoje smrti. Moj je otac htio postati svećenikom, ali je ipak odabrao ženidbu jer su se u našoj obitelji dva naraštaja zaredom radali samo sinovi jedinci. Osim toga, u Koreji je na snazi bio i zakon koji je sinovima jedincima zabranjivao celibat da bi se zajamčio prožetak naraštaja. Moj je otac odustao od svojega sna da postane svećenikom i imao je četiri sina i četiri kćeri.

Nas smo četvorica braće svećenici. Dvojica su u pastoralu u Koreji, a dvojica misionari na Tajvanu. Jedna od mojih četiriju sestara je redovnica, dvije su posvećene laikinja, samo je jedna udana. U toj se situaciji prekidna naše obiteljsko stablo. Gledajući našu obiteljsku situaciju očima svijeta, to je velika nesreća, ali iz kršćanskoga zrenika to je velika obiteljska čast.

Čim bi moji roditelji saznali da im se začeo sin, molili su da postane svećenikom. Sjećam se kako je moj otac, strog profesor, u svakom slobodnom trenutku molio. Majka mi je bila blaga domaćica, hranu je dijelila siroma-

Molite svetu kronicu, to će vam puno pomoći. Molite kada vas snađu oluje. Ne bojte se jer Gospa prihvaća i vaše molitve i vašu rastresenost. Nađimo snagu u molitvi!

Foto Dam

sima, nudila im prenoćište, plakala od sućuti vidjevši prosjaka i stalno je molila. Na velike liturgijske blagdane roditelji nas nisu puštali u školu. To je kod nas bilo normalno. Isto tako nikada nismo jeli prije svete Mise. Kao djeca uvijek smo se igrali svete Mise i oponašali svećenike. Ja sam uvijek igrao ulogu svećenika, a moja braća i sestre bili su narod. Sjećam se i jednog francuskog misionara koji je imao prekrasne različite misnice. Tada sam i sam poželio biti svećenikom da bih mogao nositi takve lijepe misnice. Bio sam dijete.

Kad sam imao petnaest godina, otac me upisao u malo sjemenište. Poslušao sam ga premda mi nije bilo posve jasno što je zapravo svećenički život. Iako mi se čini da sam još u utrobi svoje majke osjećao da moram postati svećenikom, u tom trenutku to nisam želio. Imao sam drugih želja. To je bilo vrijeme mladenačke pobune.

Mladenačka pobuna

Htio sam biti frizer ili kondukter u autobusu, imati glazbenu trgovinu ili neki bār ili biti bankar ili scenarist crtanih filmova, postati operni ili pop-pjevač ili glumac i slično. Mladenački snovi stalno se mijenjaju. Nakon što sam završio glumačku akademiju, pridružio sam se jednoj kazališnoj skupini, a za život sam zarađivao kao sobar. Nakon vojnoga roka, koji je trajao tri godine, ipak sam se počeo pripremati za bogosloviju. Na ispit sam išao zajedno sa svojim mlađim bratom. On

je prošao izvrsno, a mene nisu primili. Nastavio sam pripreme i godinu dana kasnije ušao u bogosloviju. Te je godine bio kanoniziran sveti Andrea Dae-gun Kim i 103 korejska svetca. Život u bogosloviji bio mi je lijep, ali studij nije bio lagan jer sam ušao sa sedam godina zaostatka u odnosu na druge bogoslove. Brat mi je pomagao. Bio sam zaređen točno 145 godina poslije svetoga Andreja Dae-gun Kima.

Loš svećenički život

Želio sam postati dobar svećenik, uzoran u očima vjernika, ali sam vodio nemaran život, bez radosti i bez shvaćanja vrijednosti svećeništva. Zašto? Zato što sam htio priznanja i komplimente, zato što sam vodio svjetovan život. Nisam nasljedovao Krista. Nisam bio ni ponizan ni siromašan, nisam imao osjećaja za žrtvu. Volio sam s društvom ići u restorane, jesti i piti, nisam se mogao odlijepiti od televizije, zanemarivao sam molitvu, kontemplaciju i klanjanje, zanemarivao sam sakramente u kojima susrećemo Boga. Vjernicima sam govorio neka mole ružarij, ali ga ja uopće nisam molio, čak nisam ni znao kamo sam zametnuo svoju kronicu. Nakon tri godine u mračnome tunelu shvatio sam i uklonio iz svoga života sve površne stvari. Počeo sam svakoga dana moliti svetu kronicu, i to iz dna duše, i više nikada nisam zanemarivao molitve koje svećenici moraju redovito moliti. Tako sam se oslobodio žudnje za mate-

rijalnim stvarima. Iz toga sam shvatio da nas patnja vodi prema Božjoj milosti.

Pjevač pop-glazbe

Tijekom svoje svećeničke krize postao sam pop-pjevač. Zbog pjevanja pop-glazbe došao sam na loš glas jer nije uobičajeno vidjeti svećenika koji pjeva pop. Vjernici i drugi svećenici na to su gledali na dva različita načina. Jedni su me ohrabivali, a drugi kritizirali kako to da svećenik pjeva pop umjesto da pjeva crkvene pjesme! Ja sam odabrao jednu vrstu korejske pop-glazbe koja se zove trot i koja se sviđa ljudima srednjih godina. Korejci često pjevaju tu vrstu pjesama koje govore o ljubavi i boli, o žalostima, poteškoćama i radostima života. To se pjeva kada je čovjek radostan i kada je žalostan. Zvali su me na razne koncerte i proslave gdje korejski pop ne pjevaju kršćani, nego uglavnom budisti. Kao katolički svećenik pjevač imao sam mnogo prigoda susresti one koji nisu kršćani i tako evangelizirati. Većina uzvanika na susretima na kojima pjevam dolazi iz karizmatiskoga pokreta. Ljudima se otvara srce i onda počinjem s katehezom i svjedočanstvom o svome životu koji se promijenio. Danas znam da svećenički život ima golemu vrijednost.

Svijet se mijenja

Svijet se u posljednjih nekoliko desetljeća jako promijenio. Vlada obilje, izvanjska uгода, ali ne znamo gdje je čovjek koji bi trebao biti u središtu svega toga. Bog je stvorio čovjeka na svoju sliku i dao mu unutarnji prostor za poniznost i za sebe, a čovjek se uništava skupljajući stvari umjesto Boga dok taština hoće da budemo uvijek na prvome mjestu. Stariji su ljudi zabrinuti kada vide kako se svijet vrtoglavo mijenja. Kažu da malo nedostaje da dođe do smaka svijeta, ali ja tako ne mislim. Čvrsto vjerujem da nas Bog ne će uništiti ako postoji barem jedan čovjek koji nalikuje Isusu Kristu, kao naši sveti predci, napose sveti Andrea Dae-gun Kim. Naši su sveti dali svoj dragocjen život. I oni su se bojali, ali su se utekli Blaženoj Djevici Mariji i dali svoj život za Isusa. Isus i sveti ne traže da mi žrtvuemo svoje živote poput njih, kažu da je njihovo mučeništvo dovoljno. Oni od nas traže male žrtve: da dijelimo ono što imamo s onima koji nemaju ništa, da budemo maleni i ponizni. To je više nego dovoljno.

Ja sam svećenik i izravan potomak jednog korejskog svetca i trudim se dobro živjeti da ne osramotim svoje svete pretke. Molite svetu kronicu, to će vam puno pomoći. Molite kada vas snađu oluje. Ne bojte se jer Gospa prihvaća i vaše molitve i vašu rastresenost. Nađimo snagu u molitvi!

Prevele Marta Nam i Lidija Paris

*Pokop posmrtnih ostataka
fra Martina Sopte i
fra Slobodana Lončara
ubijenih 1945.
Široki Brijeg, 7. veljače 2014.*

Ispovijed – sakrament pomirenja

U svojoj redovitoj audijenciji srijedom, 9. veljače ove godine papa Franjo govorio je o sakramentu pomirenja, u nas popularno zvanom sakramentom ispovijedi. Ulazimo u korizmeno vrijeme, vrijeme pokore i obraćenja, vrijeme kada se, bilo iz nutarnje pobude bilo na nagovor ukućana, onoj velikoj povorci pokornika koji čekaju ispovijed u redovima pridružuju i oni koji se ne ispovijedaju redovito. Vrijedi i ovdje u našem glasilu donijeti te Papine pobudne riječi koje nas mogu potaknuti na temeljitu (korizmenu ili uskrsnu) ispovijed.

Sakramentima kršćanske inicijacije, krštenjem, potvrdom i euharistijom čovjek dobiva nov život u Kristu. Svi znamo da taj život nosimo „u gline-nim posudama“ (2 Kor 4, 7), da smo još uvijek podložni napasti, trpljenju, smrti i, zbog grijeha, možemo čak izgubiti taj novi život. Zbog toga je Gospodin htio da Crkva nastavi njegovo djelo spasenja i prema svojim udovima, posebno sakramentom pomirenja i bolesničkoga pomazanja koji se mogu objediniti pod zajednički naziv *sakramenti ozdravljenja*.

Sakrament pomirenja sakrament je ozdravljenja. Kada se idem ispovijedati, činim to zato da bih ozdravio, da mi ozdravi duša, da mi ozdravi srce i da ozdravi nešto što sam učinio, a nije bilo dobro. Biblijska slika koja to najbolje izražava, u onoj dubokoj vezi, jest onaj prizor o oproštenju i ozdravljenju uzetoga kada se Isus istodobno objavljuje kao liječnik duha, duše i tijela (usp. Mk 2, 1-12; usp. Mt 9, 1-8; Lk 5, 17-26).

1. Sakrament pokore i pomirenja izravno izvire iz uskrsnog otajstva. Naime, na sâm dan uskrsnuća Gospodin se navečer ukazao

učenicima zatvorenima u dvorani posljednje večere i, nakon što im je uputio pozdrav „Mir vama!“, dahnuo je na njih i rekao: „Primitite Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.“ (Iv 20, 21-23)

Taj nam ulomak otkriva najdublju dinamiku koja je sadržana u tom sakramentu. Prije svega, sadržana je činjenica da oproštenje naših grijeha nije nešto što mi možemo sami sebi dati. Ja ne mogu reći: „Opraštam grijeha sebi.“ Oproštenje se traži, traži se od nekog drugog, i u ispovijedi molimo Isusa za oproštenje.

Ne smijemo se bojati ispovijedi! Kada pojedinac stoji u redu za ispovijed, osjeća sve te stvari, pa i stid, ali kada ispovijed završi, izlazi slobodan, velik, lijep, odriješen od grijeha, čist, sretan. To je ljepota ispovijedi!

Oproštenje nije plod naših napora, nego je to dar, dar Duha Svetoga, koji nas uranja u kupelj milosrđa i milosti koja neprestano izvire iz širom otvorena srca Krista, raspeta i uskrsna. Nadalje, podsjeća nas da jedino ako dopustimo da se u Isusu pomirimo s Ocem i braćom, možemo biti uistinu u miru. I svi smo to osjetili u srcu kada se idemo ispovijedati s teretom na duši, pomalo potišteni. A kada primimo Isusovo oproštenje, u srcu nam zavlada mir, onaj tako lijep mir duše koji samo Isus može dati, jedino On.

2. S vremenom se u slavljenju tog sakramenta prešlo s javnog oblika (jer je u početcima to bio javan čin) na osoban, na oblik tajne ispovijedi. To, međutim, ne bi smjelo imati za posljednicu da se izgubi crkveni temelj, što i jest vitalni kontekst. Naime, kršćanska je zajednica mjesto gdje se uprisutnjuje Duh Sveti, koji obnavlja srca u Božjoj ljubavi i od sve braće čini jedno u Kristu Isusu. Eto zašto nije dovoljno tražiti oproštenje od Gospodina u svome duhu i svome srcu, nego je nužno ponizno i s povjerenjem ispovijedati vlastite grijeha crkvenom poslužitelju. U slavljenju toga sakramenta svećenik ne predstavlja samo Boga, nego čitavu zajednicu koja se prepoznaje u krhkosti svakoga svoga člana, koja ganuto sluša njegovo pokajanje, koja se pomiruje s njim, koja ga hrabri i prati na putu obraćenja i ljudskoga i kršćanskoga rasta i sazrijevanja.

Netko može reći da se ispovijeda samo Bogu. Da, ti možeš reći Bogu: „Oprosti mi!“ i nabrojiti svoje grijeha, ali smo zgriješili i protiv braće, protiv Crkve. Zato je nužno tražiti oproštenje od Crkve i braće u svećenikovoj osobi. „Ali, velečasni, stid me je...“ I stid je dobar. Zdravo je imati stanovitu dozu stida. Zdravo je stidjeti se. Kada netko ne osjeća stid, u mojoj se domovini kaže da je bestidan, da je *sin verguenza*. Ali i stid je dobar jer, zahvaljujući baš stidu, postajemo ponizniji, a svećenik s ljubavlju i nježnošću prima tu ispovijed i oprašta u Božje ime. I s čisto ljudskoga

Neka ti križ bude radost i u vrijeme progonstva

Svako Kristovo djelo služi na čast i slavu Katoličkoj Crkvi, ali križ je slava nad slavama. U tom smislu zgodno kaže Pavao: A ja daleko bio od toga da bih se ičim drugim ponosio osim križem Kristovim.

Svakako zadivljuje i ona činjenica kada je slijepac od rođenja progledao u ribnjaku Siloamu. No, što to znači za slijepce cijeloga svijeta? Uskrsnuće Lazarovo, nakon što je već četiri dana bio u grobu, veliko je djelo i nadilazi prirodne sile. Ali tu je milost jedino on postigao. No, što to znači za one koji su na cijelome svijetu bili mrtvi u grijesima? Čudesno je djelo da se mnoštvo od pet tisuća ljudi nasitilo s pet hljebova kao iz kakva izvora. Ali što to znači za sve one na cijelome svijetu koje pritišće glad neznanja? Bez dvojbe je veličanstveno osloboditi ženu koju je osamnaest godina vrug držao opsjednutom. Ali što je to ako promatraš sve nas koji smo bili svezani lancima svojih grijeha?

A slava križa prosvjetlila je i one koji su bili zaslijepljeni neznanjem, oslobodila je sve koje je grijeh zarobio, otkupila je sve ljude na svijetu.

Stoga se ne stidimo Spasiteljeva križa, nego se radije njime dičimo! Križ je Židovima sablazan, poganima ludost, a nama spasenje. Ludost je i za one koji idu u propast, a za nas, koji se spašavamo, on je snaga Božja. Čovjek koji je umro iz ljubavi prema nama nije bio samo običan čovjek, nego Sin Božji, Bog koji postade čovjekom.

Ako je nekada po Mojsijevoj odredbi zaklano janje otjeralo anđela zatornika, koliko li će nas više osloboditi od grijeha Janje Božje koje na se uze grijeh svijeta? Ako je krv nerazumne ovce pribavljala spasenje, koliko li će prije to učiniti krv Jedinorođenca?

On nije prisilno pošao u smrt, niti mu je smrt nametnuta, nego je to izabrao svojom slobodnom voljom. Evo što kaže: *Imam vlast život položiti, a imam vlast opet ga uzeti!* Sam je, dakle, slobodno odlučio podnijeti muku radujući se uzvišenu djelu, veseleći se kruni, kličući od radosti zbog spasenja ljudi. Nije se stidio križa i donio je spasenje svijetu. Nije on bio običan čovjek koji je trpio, nego počovječeni Bog koji se borio za nagradu poslušnosti.

Nemoj se, dakle, radovati križu samo u vrijeme mira. Imaj istu vjeru i u vrijeme progonstva da ne bi bio Isusov prijatelj u vrijeme mira, a neprijatelj u vrijeme rata. Primaš sada oprost svojih grijeha i obilate milosti od svoga duhovnoga i darežljivoga Kralja, a kad bukne rat, hrabro se bori za svoga Kralja.

Isus nije ništa zgriješio, a propet je za tebe. A ti ne želiš biti prikovan na križ za Onoga koji je iz ljubavi prema tebi pribijen na križ! Ti ne daješ milost, jer si je prije primio, nego milost vraćaš vraćajući dug Onomu koji je zbog tebe bio propet na Golgoti.

Sv. Ćiril Jeruzalemski, biskup, Kateheze (13.)

gledišta, da bismo sebi dali oduška, dobro je razgovarati s bratom i reći svećeniku te stvari koje nas toliko opterećuju u srcu.

I čovjek osjeti da daje oduška svomu bolu pred Bogom, Crkvom, pred bratom. Ne smijemo se bojati ispovijedi! Kada pojedinac stoji u redu za ispovijed, osjeća sve te stvari, pa i stid, ali kada ispovijed završi, izlazi slobodan, velik, lijep, odriješen od grijeha, čist, sretan. To je ljepota ispovijedi! Želio bih vas nešto pitati... Ali, ne govorite naglas, nego neka svatko odgovori u svom srcu: „Kada si se zadnji put ispovijedio? Kada si se zadnji put ispovijedila?“ Neka svatko razmisli... Je li to bilo prije dva dana, dva tjedna, dvije godine, dvadeset godina, četrdeset godina? Neka svatko izračuna, neka se svatko zapita kada se zadnji put ispovijedio. I ako je prošlo mnogo vremena, ne gubi više ni dana. Idi, jer svećenik će biti do-

bar i milosrdan. Ondje je Isus, a Isus je bolji od svećenika. Isus te prima, prima te s velikom ljubavlju. Budi hrabar i idi na ispovijed!

3. Dragi prijatelji, slaviti sakrament pomirenja znači biti primljen u topao zagrljaj. To je zagrljaj Očeva beskrajna milosrđa. Sjetimo se one lijepo prisprodoobe o sinu koji je otišao od očeva doma s novcem od baštine. Potrošio je sav novac, a zatim, kada nije više ništa imao, odlučio je vratiti se kući. Toliki je grijeh imao na srcu i toliko ga je bilo stid da se nije vratio kao sin, nego kao sluga. Iznenadio se kada je počeo govoriti, tražiti oproštenje. Otac mu nije dao ni progovoriti, zagrljao ga je, poljubio i priredio slavlje. A ja vama kažem da svaki put kada se ispovijedamo, Bog nas prima u svoj zagrljaj, Bog priređuje slavlje! Idimo naprijed tim putom. Bog vas blagoslovio!

Priredio fra Tomislav Pervan

Pokopani posmrtni ostatci fra Martina Sopte i fra Slobodana Lončara

Dana 7. veljače na Širokom su Brijegu završeni IV. dani pobijenih hercegovačkih franjevac. Molitveni program započeo je u 16.00 sati molitvom pred ratnim skloništem, a nastavljen je u samostanskoj crkvi molitvom na grobu gdje su pokopana 22 fratra. Uslijedila je sv. Misa koju je predvodio provincijal hercegovačkih franjevaca fra Miljenko Šteko uz sumisništvo vicepostulatora fra Miljenka Stojića, gvardijana širokobriješkog samostana fra Tomislava Puljića, drugih gvardijana i većeg broja fratara iz cijele Hercegovine. Misno čitanje pročitao je fra Rade Dragičević, učenik ubijenog fra Martina Sopte.

Prije početka ovoga programa od 13.00 sati u crkvi su u ljesovima prekrivenima hrvatskom zastavom bili izloženi posmrtni ostatci fra Martina Sopte i fra Slobodana Lončara, koji su pronađeni u Ljubuškom, na Tomića njivi, i prošle godine identificirani. Nakon sv. Mise uslijedio je njihov pokop. Lijes s posmrtnim ostatcima fra Martina Sopte nosio je fra Hadrijan Sivrić, koji je bio njegov učenik, a lijes svoga strica fra Slobodana Lončara nosio je fra Milan Lončar.

Provincijal je u propovijedi istaknuo: „I kad je bilo najteže, Provincija se okupljala slaveći žrtvu Jaganjca, sjedinjuju-

ći se u njoj s nebeskom liturgijom, uvijek nalazeći hrabrih fratara, poput mučenika iz Abitinije, u Africi, koji su rekli svojim tužiteljima: 'Slavili smo večeru Gospodnju jer nje se ne može odreći; mi ne možemo živjeti bez večere Gospodnje!'“ Osvrćući se na pokop dvojice fratara, rekao je: „O draga moja braćo, fra Martine i fra Slobodane, tko vam može izmjeriti bol koju ste prošli, tko suze prebrojiti?! Jedno znam - niste se pokolebali. Uzeli ste na svoja pleća svoj križ i kročili pravom stranom svoje Kalvarije. I na vašem kalvarijskom putu čuli su se udarci bičeva, padale su poruge i psinke, odzvanjale pljuske. Ne znam jeste li susreli ijednog Šimuna ili Veroniku. Eto, to vam mi svojom molitvom i ovim ukopom danas želimo biti!“ Naglasivši da je do sada pronađena tek polovica ubijenih fratara, izrazio je želju da se pronađu grobovi ostalih fratara, ali i grobovi tisuća i tisuća umorenih vjernika.

Od ukupno 66 ubijenih hercegovačkih fratara za sada su znani grobovi njih 33-jice, a od toga su 24 pokopana u širokobriješkoj samostanskoj crkvi. Nadamo se da će, uz Božju pomoć, biti pronađena tijela i ostalih ubijenih fratara te dostojno pokopana.

Tijekom veljače i u ostalim su našim župama slavljene sv. Mise za stradale fratre i puk Božji.

Preminuo fra Ante Perković

Hercegovačka franjevačka provincija i vjeran puk duvanjskoga kraja 11. veljače 2014. oprostili su se od svoga franjevca i svećenika fra Ante Perkovića.

U nedjelju 9. veljače fra Ante je pošao u Stipanice, filijalnu crkvu tomislavgradske župe, slaviti svetu Misu za tamošnje vjernike. U sakristiji mu je pred sv. Misu pozlilo i u 77. godini života, 58. godini redovništva i 50. godini svećeništva svoju je dušu predao Bogu. Tako je žrtvu svoga vjerničkoga i svećeničkoga života prinio Gospodinu neposredno prije slavljenja nekrvne žrtve svoga Spasitelja.

U crkvi sv. Nikole Tavelića u Tomislavgradu u utorak 11. veljače u 13.00 sati sprovodnu je sv. Misu predslavio mostarko-duvanjski biskup mons. Ratko Perić uz suslavlje o. provincijala fra Miljenka Šteke, gvardijana fra Ante Pranjića, fra Bože Milića, sestrića pok. fra Ante, te 65 svećenika koncelebranata. Bazilika je bila premalena za mnoštvo vjernika među kojima su bile mnoge časne sestre, naši postulanti, novaci, bogoslovi i druga braća fratri koji su se molitvom zahvalnosti i preporuke oprostili od draga pokojnika.

Na početku sv. Mise o. biskup je izrazio sućut Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji na čelu s provincijalom fra Miljenkom, rodbini pok. fra Ante te cijeloj mjesnoj Crkvi. U uvodu u pokornički dio sv. Mise naglasio je da je pok. fra Ante 50 godina slavio sv. Misu, a to znači isto se toliko puta kajao za svoje slabosti i grijeha te uz to još u tijeku svojih dana uvijek iznova zazivao milosrđe Božje. To nam daje sigurnu nadu da je pok. fra Ante sada kod svoga Gospodina. I dok slavimo sv. Misu za pokoj njegove duše, istodobno zahvaljujemo Gospodinu za njegovo neumorno svećeničko djelovanje.

Provincijal fra Miljenko Šteko u svojoj je homiliji jasno i dirljivo iznio životni put i poslanje pok. fra Ante, te između ostaloga rekao: „Braćo i sestre!

Ante se rodio 30. travnja 1937. godine. Umire u svojoj 77. godini života, 58. godini redovništva i 50. godini svećeništva i tako napušta ovozemni vinograd Gospodnji u godini svoga zlatomisničkog jubileja. Godine 1964. na 2. kolovoza ređen je na Širokom Brijegu za svećenika sa svojim kolegama fra Ferdinom Majićem, fra Ivanom Kvesićem, fra Ljubom Krasčićem, fra Dinkom Maslačem i fra Otonom Bilićem. Prije pet godina, kao vikar naše Provincije, predvodio sam misno slavlje prigodom njihove 45-e obljetnice ređenja i planirali smo ove godine proslaviti zlatnu Misu. No evo, 9. veljače, na petu nedjelju kroz godinu, uoči sv. Mise u crkvi u Stipanicama, fra Ante je pošao u vječnost, tamo slaviti.

Zasigurno je fra Antinom dušom i mišlju tekla misao te pete nedjelje iz Evandjelja po Mateju: Vi ste sol zemlje, vi ste svjetlost svijeta. Puk je čekao u crkvi sv. Misu, a fra Ante je, kao i svih tih pedeset godina svoga svećeništva, domišljao u skrušenosti pred sv. Misu što reći o tim Isusovim riječima, što u toj nedjeljnoj sv. Misi odaslati kao poruku. Sve je godine svoga redovništva i svećeništva stajao pod gorom s koje je Isus izrekao onih osam blaženstava da bi ih završio mišlju i željom za svoje sljedbenike.

Budite sol koja će u svom sastavu nositi blaženstva siromaštva, tuge i žalosti, mirotvorstva, krotkosti, glad i žeđ za pravdom, budite sol koja nosi onaj gram milosrđa toliko bitan za ovaj i vječni život, budite sol koja u sebi nosi osjećaj za pravdom i istinom, koja nosi križ progonjenosti zbog te iste pravde. Budite u životu ona sol koju ljudi ne primjećuju, a koja vlastitim samoprijegom i rastakanjem daje tom životu sočnost i ugodan okus. Jer kada te rastočene soli nema, nema ni okusa. Sol ne smije obesoliti, obljutaviti. Kad joj se to dogodi, onda je počela pričati o sebi, htjela samoj sebi postati ciljem. A to Isus nije želio. Za takvu sol, koja se nije željela tiho i bez priče rastakati, veli da će biti bačena na put i ljudi će po njoj gaziti.

I budite svjetlo! Naspram svoj toj tami budite svjetlost svijetu. On je rasvijetljavao pute kojim je čovjek morao krenuti... staze koje je tama obavijala. Fra Ante je za ove Isusove riječi čuo u svom očinskom domu za dugih obiteljskih molitava i preporuka i već je od malena bio zadivljen i zadojen. Čuo je za njih kao malen dječak dok su ih ozbiljno i u dugim propovijedima tumačili fratri s oltara.

S riječima Otkrivenja koje se odnose na maloazijske Crkve, osobito onu upućenu anđelu Crkve u Smirni, u kojoj nalazim i crte

tvoga života kada nisi gubio hrabrost pred poteškoćama, osobito u vrijeme komunističkih progona, želim i molim Gospodina da se obistine Njegove riječi u koje si bez zadržke vjerovao: „Budi vjeran do smrti i ja ću te podariti krunom života!“ (2, 9-10)

Vjerujem, dragi fra Ante, da ti je Krist šikom otvorio vrata! Neka te, kao što o. biskup reče na početku, zagovara Blažena Djevica Marija, Ona koju si djetinjom ljubavljivo čitava života volio i Njoj se molio! Pokoj vječni daruj mu Gospodine. Amen.“

MIRIAM

Hrvatski mučenici i žrtve iz vremena komunističke vladavine

U Mostaru je 12. veljače u 18.00 sati u katedrali Marije Majke Crkve i Kraljice neba slavljena sveta Misa zadušnica za ubijene u Drugome svjetskom ratu i poraću, koju je predvodio biskup Mile Bogović uz sumisništvo biskupa Ratka Perića i Tome Vukšića te 20-ak svećenika. Nakon toga je u velikoj katedralnoj dvorani predstavljen zbornik *Hrvatski mučenici i žrtve iz vremena komunističke vladavine*.

Svetu misnu zadušnicu i predstavljanje zbornika glazbeno su popratili članovi velikog mješovitog katedralnog zbora „Marija“ pod ravnanjem maestra don Nike Luburića i uz orguljsku pratnju s. Mateje Krešić. Voditelj programa bio je fra Miljenko Stojić.

Na početku programa nazočne je pozdravio mjesni biskup dr. Ratko Perić koji je podsjetio na postupak za proglašenje blaženim Alojzija Stepinca i da je iz Vatikana stigla vijest o tome da će blaženi Alojzije uskoro biti proglašen svetim. Biskup je pritom izrazio nadu da će i neke od žrtava iz Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske biskupije jednoga dana biti proglašene mučenicima, odnosno blaženicima i svetcima.

Biskup Tomo Vukšić u svom je izlaganju progovorio o stradanju crkvenih osoba i vjernika u BiH te o mogućim blaženicima i svetcima. U postotcima je izrazio gubitke pojedinih crkvenih zajednica: „Kad se gubitci svih

pojedinih zajednica usporede s ukupnim brojem članova, koje su te iste zajednice bez ovih gubitaka mogle imati 1945., onda je Banjolučka biskupija izgubila čak 41,93 % svojih svećenika, Mostarsko-trebinjska 40 %, hercegovački franjevci 36,77 %, bosanski franjevci 24,47 %, Sarajevska nadbiskupija 21,95 % i trapisti 5 %.

Dr. Marko Tokić govorio je o samom zborniku koji donosi radove s međunarodnog simpozija održanog u Zagrebu 25. i 26. travnja 2012. pod nazivom *Hrvatski mučenici i žrtve iz vremena komunističke vladavine*.

Biskup Mile Bogović govorio je o radu Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij. Ukratko je predstavio povijest rada ove Komisije te iznio najvažnije stavke njezina djelovanja posebno se osvrnuvši na popis svih žrtava komunističke vladavine koji će se, u suradnji sa župnicima, provesti u svim biskupijama i nadbiskupijama. Naglasio je da bi Crkva trebala popisati samo mučenike, ali s obzirom na to da državne vlasti ne provode popis ostalih žrtava, Crkva će popisati sve ubijene katolike. Biskup Bogović izrazio je zadovoljstvo ovim skupom koji je bio jako dobro posjećen, te se nada da će imati odjeka u daljnjem radu Komisije HBK i BK BiH, a posebno pri provođenju popisa žrtava.

In memoriam Adalbert Rebić (1937. - 2014.)

Dana 20. veljače 2014. u Zagrebu je preminuo dugogodišnji kolumnist našega lista prof. dr. Adalbert Rebić, svećenik Zagrebačke nadbiskupije. Prije nepuna četiri mjeseca još je uvijek objavljivao na stranicama našega lista, a danas ga se sjećamo na ovaj način. Nakon povratka sa svoga tko zna kojega po redu hodočašća u Svetu Zemlju u listopadu prošle godine, suočio se s podmuklom bolešću i gotovo se ispričavajući javio da ne može više pisati. Od njegove smrti 20. veljače do pokopa na zagrebačkome Mirogoju 24. veljače, o njemu je napisano i izgovoreno jako puno najljepših riječi. Svi se slažu da nas je napustio čovjek velika srca i blistava uma koji je snagu za svoj predan i nebesičan život crpio iz riječi Božje. Nije bio samo priznati stručnjak za Bibliju, nego je u njoj nalazio nadahnuća za vlastiti vjernički i svećenički život i drugima pomagao da ih nađu. Ovime ne želimo ništa od toga ponavljati niti pokušati nešto dopuniti, nego jednostavno cijenjenu kolumnistu našega lista izraziti zahvalnost na višegodišnjoj suradnji.

Hvala mu što je stvari u Međugorju i oko Međugorja uvijek znao nazvati pravim imenom. Nije se bojao pritisaka s različitih strana, a bilo ih je. Prepoznao je biblijsku poruku mira i obraćenja, prijeko potrebnu današnjem čovjeku i svijetu, i spremno se stavio u službu te poruke. Ona mu je bila dobrodošao povod da čitateljima na jednostavan i pri-

stupčan način otkriva dubinu i širinu riječi Božje. Njegova riječ, i živa i napisana, zračila je dubokom biblijskom mudrošću i uvijek težila pomirenju, a nikad razdoru. Zato su čitatelji *Glasnika mira* svaku njegovu kolumnu željno čekali i rado čitali. Takvog slugu Riječi sačuvat ćemo u trajnu sjećanju moleći Gospodina da mu bude nagrada.

Oduševio me velik broj mladih

Član Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana don Bosca Josip Petričić često hodočasti u Međugorje. Josip dolazi iz Zagreba, ima 25 godina i završio je srednju grafičku školu. Već se kao dječak oduševio svećeništvom jer je njegov ujak svećenik: „Preko ljeta sam išao s njim na ispomoć i to me oduševilo jer me činilo radosnim pomagati drugima. To je malen žar koji me potaknuo da krenem u svećeništvo, no nisam znao u koji red. Tu sam želju otkrio ujaku. On je vidio da u meni raste poziv te savjetovao da se pridružim salezijancima za koje sam tada čuo prvi put“, kazao je don Josip te dodao da je u Međugorje prvi put došao kao sjemeništarač. „Oduševio sam se kad smo išli na Brdo ukazanja po noći. Oduševio me i velik broj mladih koji su tražili Gospodina i koji su ga tu našli. Oduševila me obiteljska klima koja se stvorila među nama i svim hodočasnicima. Nismo se odvajali po nacionalnosti, svi smo bili ujedinjeni“, rekao je don Josip.

25. festival mladih

O bavještavamo hodočasničke skupine da će se 25. jubilarni Festival mladih u Međugorju održavati od 31. VII. do 6. VIII. 2014., što znači da počinje dan ranije nego prošle godine. Nadamo se da ćete stići organizirati rezervacije zrakoplovnih i autobusnih karata.

Molitveni susret mladih pokrenuo je pokojni fra Slavko Barbarić 1990. godine okupivši stotinjak mladih, dva svirača s gitarom te nekoliko pjevača, a sve se održavalo u zelenom šatoru. Svake se godine broj sudionika povećavao te prerastao sva druga međugorska okupljanja. Radujemo se vašem dolasku!

Obred primanja i obećanja međugorske Frame

U nedjelju 2. veljače u crkvi sv. Jakova u Međugorju članovi Franjevačke mladeži iz Međugorja pod večernjom su sv. Misom imali obred obećanja koju je u koncelebraciji s 11 svećenika predslavio fra Slaven Brekalo, područni duhovni asistent. Taj dan bila je Svijećnica ili Kalandora, tako da je fra Slaven to uklopio u obred obećanja.

„Dragi međugorski framaši, ova svetkovina koja se danas slavi i ova vaša obećanja Bogu nisu slučajna da se baš danas slave jer se ova svetkovina prije zvala blagdanom susreta. Za susret je uvijek potrebno dvoje, ne jedno. Kada samo jedan čovjek stoji, onda ulazi u jednosmjernu ulicu, sve je ograničeno. Potreban mu je drugi da ostvari sebe, da sebe ogleda u drugome. I baš danas Bog dopusti da se dogode vaša obećanja, da se vi ostvarite u Bogu, da potvrdite svoja obećanja svome Gospodinu“, kazao je fra Slaven u propovijedi framašima.

Mlade je na kraju pozdravio međugorski župnik fra Marinko Šakota koji im je čestitao i ohrabrio da i dalje nastave hoditi s Gospom i sv. Franjom jer boljih prijatelja nema. Dan prije održan je obred primanja tijekom koje-

ga je u Framu primljeno 59 framaša. Mladi su imali kratko klanjanje u kojemu su promišljali uz molitvu Majke Terezije, a poslije je održan obred primanja.

„Apostoli mira“

Članovi sastava „Apostoli mira“ iz Mađareva nedavno su boravili u Međugorju. Tom su prigodom za slušatelje Radiopostaje „Mir“ Međugorje ispričali kako je započeo njihov put i kako je to Gospodina slaviti pjesmom. Govorili su i o osobnim iskustvima koja su doživjeli u Međugorju istaknuvši pritom da svaki put u Međugorju osjete mir koji se riječima ne

može opisati: „Uvijek je lijepo doći u Međugorje, napuniti baterije i opet se vratiti u sadašnjost, u obveze s Marijinim blagoslovom koji je prisutan na svakom koraku. U Međugorju se osjeti posebna radost, posebna ljubav.“

Duhovna glazbena skupina „Apostoli mira“ osnovana je jubilarne 2000. godine. Nastupili su na brojnim molitvenim susretima.

21. međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira i međugorskih molitvenih skupina

U vrijeme početka tiskanja *Glasnika mira* počinje 21. međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje koji traje od 3. do 7. ožujka. Tema susreta je: „Evo ti Majke!“ (Iv 19, 27)

Na seminar je prijavljeno više od tri stotine sudionika, a voditelj je fra Marinko Šakota.

O radu seminara, iskustvima i plodovima čitajte u sljedećem broju *Glasnika mira*.

Statistika za veljaču 2014.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 28 800
Broj svećenika koncelebrana: 623
(22 dnevno)

Članovi glazbenog sastava „Novo Nebo“ iz Zenice

Članovi glazbenog sastava „Novo Nebo“ iz župe sv. Ilije u Zenici boravili su u Međugorju. Glazbeni voditelji sastava su bračni par Danijela i Zoran Čurić. Danijela je kazala da se 1995. godine prvi put susrela s Međugorjem, kada je imala 15 godina: „Tada nisam bila svjesna što ovo mjesto znači. Ali sada kad god dođem, osjetim neku mirnoću, spokoj, to je nešto što se ne može osporiti. I svatko tko dođe ovamo osjeti nešto neprocjenjivo“. I Zoran svjedoči o tomu da mu Međugorje znači mnogo, da ono u njegovu životu zauzima posebno mjesto i daje posebno ozračje: „Nemoguće je to opisati. Mislim da svi oni koji su bili ovdje to razumiju“. „Novo

Nebo“ je duhovni sastav koji djeluje već 30 godina. Iza njih je jako puno odsviranih Misa, koncerata, albuma. Jedna od karakteristika mnogih duhovnih sastava, pa tako i ovog, jest ta da u prosjeku svake tri do četiri godine dolazi do smjene generacija. Dio članova nakon završene srednje škole odlazi na fakultet, vrlo često u druga mjesta, a umjesto njih dolaze novi članovi s kojima opet treba raditi i stvarati sve ispočetka, a često i učiti svirati prve akorde i ritmove. No, bračni par Danijela i Zoran Čurić svu svoju ljubav i energiju usmjeravaju prema mladim ljudima i novim generacijama koje dolaze u „Novo Nebo“ koje im Gospodin stavlja na put. Objavili su i novi album „Gospodin dolazi“.

Duhovna obnova za župljane

Za župljane međugorske župe i ove je godine organizirana duhovna obnova koja je trajala od 21. do 23. veljače. Za te tri večeri u crkvi sv. Jakova molila se krunica i slavila sv. Misa, nakon čega se u dvorani bl. Ivana Pavla II. nastavilo s predavanjima i razmjenom iskustava.

Premda je duhovna obnova bila organizirana ponajprije za župljane, na njoj su

sudjelovali i brojni vjernici iz susjednih, pa i udaljenijih mjesta.

I ove se godine pokazalo da je upravo ovo razdoblje najprikladnije za intenzivniji duhovni život pogotovo što je broj hodočasnika malen.

Za vrijeme duhovne obnove promišljalo se o mnogim bitnim temama specifičnima za ovo mjesto: o pojmovima hodočasnika, stranaca, o pojmu sezona i izvansezona...

Prvi put u Međugorju

Clemens s Martiniquea prvi je put došao u Međugorje sa skupinom hodočasnika iz Francuske. Za Međugorje je čuo odavno. Htio je doći i ranije, ali svaki su se put ispriječile neke zapreke koje su to onemogućavale. Kaže da je Međugorje poznato u cijelome svijetu: „Postoji radiopostaja koja se zove Radio St. Louis. To je vjerska radiopostaja i na njoj se puno govori o Međugorju i sada se na cijelom svijetu zna za mjesto koje se zove Međugorje. Želim zahvaliti ljudima u Međugorju, ljudima ove zemlje zbog načina na koji prihvaćaju ljude koji dolaze, pripremaju se da prime što više ljudi jer je ovo jedino mjesto na kojem možemo razgovarati s Blaženom Djevicom Marijom, Isusovom majkom. Ona nam daje prekrasnu poruku za vrijeme u kojem živimo, a to je mir. Nakon što nas napuste sve patnje, ostaje nam mir, mir i ljubav“, kazao je Clemens te dodao da je lako živjeti poruke Kraljice Mira ako se prepustite da vas vodi Njezino srce, da vas vodi Majka Božja: „Međugorje daje osjećaj mira. Osobno poštujem ljude kad vidim kako mole krunicu, a i vas koji nas primite. Zadržimo taj duh jer neprijatelj voli u sve uplesti svoje prste. Zadržimo osjećaj ljubavi i mira. Svako mjesto ukazanja budi različit osjećaj, ali ovo mjesto daje mir.“

na... te o odgovornosti župljana za darove koje nam Bog daje.

Uz molitvu krunice, slavljenje sv. Mise i predavanja, posebice je bila živa razmjena iskustava koja je pokazala neophodnost ovakvih programa. Tijekom trodnevne obnove vjernicima su imali prigodu za ispovijed.

Duhovnu obnovu predvodili su franjevci na službi u župi Međugorje.

Susret postulanata

U subotu 15. veljače 2014. postulanti Franjevačke provincije Bosne Srebrene posjetili su postulate Hercegovačke franjevačke provincije u Mostaru. Postulate iz Visokog i njihovog meštra fra Danijela Rajića dočekalo je osam postulanata i njihov meštar fra Stanko Mabić. U Mostar su pristigli nešto prije podne te su najprije s cijelom zajednicom fratara Franjevačkog samostana u Mostaru sudjelovali na molitvi srednjega časa, a potom i na zajedničkom ručku. Nakon srdačnih pozdrava dobrodošlice, koje su im uputili fra Iko Skoko, gvardijan samostana, i fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, fra Danijel je zahvalio na gostoprimstvu te istaknuo da će i ovaj susret doprinijeti međusobnu povezivanju i stvaranju prijateljskava budućih redovnika. Nakon toga je fra Ante Marić poveo goste u razgledavanje samostana i ukratko opisao osnutak Hercegovačke franjevačke provincije koja s Bosnom Srebrenom dijeli zajedničku povijest.

Postulanti su također posjetili temelje starokršćanske bazilike u Cimu i brdo Hum na kojemu je podignut prelijep križ.

Nakon Mostara postulanti su se zaputili u Međugorje te sudjelovali na večernjem molitveno-liturgijskom programu. Na kraju susreta meštri su održali kratke govore u koji-

ma su izrazili zadovoljstvo ovim događajem. Fra Danijel je najavio da će uzvratni susret biti uoči Uskrsa u Visokom. Svi su izrazili radost što će se i ubuduće nastaviti sa susretima koji povezuju braću i rađaju međusobno povjerenje, koje će poslužiti zajedničkom dobru.

Članovi sastava „Antonius“

Članovi sastava „Antonius“ iz Sarajeva nedavno su boravili u Međugorju. Govoreći za slušatelje Radiopostaje „Mir“ Međugorje, ova složna i vesela ekipa mladih predstavila je svoj rad i posvjedočila o iskustvima stečenima u stvaranju duhovne glazbe te blagoslovu koji su primili kroz petogodišnje djelovanje povezano pjesmom koja se radala u njihovim srcima.

Plod njihova rada je album „Deus meus et omnia – Bog moj i sve moje“, objavljen 2011. godine na kojem se nalazi 11 pjesama. Album je inače posvećen jubileju osamstoljetnoga postojanja reda sv. Franje

i sv. Klare. Sastav „Antonius“ nastao je u rujnu 2009. dolaskom fra Danijela Rajića na mjesto vikara i asistenta Frame u samostanu sv. Ante u Sarajevu. Glavni cilj ovog glazbenog sastava je animiranje liturgijskih slavlja, studentskih tribina i drugih manifestacija. Većina članova sastava „Antonius“ studira glazbenu akademiju, a djeluju u sklopu Frame Sarajevo. Članovi sastava ističu da su angažmanom u sastavu postali braća i sestre, a njihov duhovni asistent fra Davor Dominović dodao je da ih uskoro očekuju brojni angažmani i, naravno, novi album.

Oaza mira

Potkraj veljače iz tiska je izišao novi, drugi po redu broj *Oaze mira*, glasila međugorske župe. Riječ je o zborniku koji na 160 stranica velikoga formata donosi mnoštvo tekstova: od riječi urednika, vrhunskih teoloških promišljanja, svjedočanstava o ukazanjima, razgovora do povijesnih sadržaja i priloga o životu u župi, demografskim kretanjima, broju krštenih, krizmanih, vjenčanih, umrlih...

Premda je zbornik namijenjen ponajprije župljanima, u njemu će i hodočasnici pronaći mnoštvo zanimljivih informacija o prošlosti i sadašnjosti međugorske župe te se tako bolje upoznati s mjestom u koje rado dolaze moliti.

Glavni urednik *Oaze mira* je međugorski župnik fra Marinko Šakota, a autor grafičkog izgleda Mario Vasilj Totin.

Borili smo se za slobodu i za poštenu Hrvatsku

Svečanom svetom Misom u župi sv. Jeronima u Chicagu 9. siječnja 2014. proslavljena je stota godina rođenja fra Častimira Majića, rodnom iz Vitine. Misno slavlje predvodio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko uz koncelebraciju 19 svećenika.

Donosimo dijelove razgovora sa slavjenikom koji je vodio fra Jozo Grbeš

Jeste li osjetili partizansku i komunističku čizmu?

– Prije svega rekao bih da je to povezano sa sudbinom mog oca Ante Majića. On je 1906. s 45 mladića, svojih kolega, pošao u Ameriku tražiti kruh i slobodu. Putovali su iz Trsta talijanskim brodom „Gerti“. Kada su došli u New York, rasporedili su ih u Pennsylvaniju u rudnike uglja. Moj je otac tu radio do Božića 1912., a onda se vratio kući i 1913. s Ivom Boras osnovao obitelj. Ja sam rođen 1914. u Vitini. Htio se sa mnom i s majkom vratiti u zemlju slobode Washingtona i Lincolna, ali bečka ga je soldateska natjerala u vojsku i poslala na frontu na Karpate. Godine 1915. zarobili su ga Rusi i u sibirskom je gulagu proveo više godina. Teško bolestan, otrovan, pušten je na slobodu 1921. godine te je na poklade 1923. umro u svojoj kući u Vitini. Bilo mu je samo 37 godina. A ja do tada nisam bio ni pošao u školu. Mi smo osjećali čizmu srpskih i crnogorskih žandara. Izbjegao sam masakr komunističkih odreda jer su me moji poglavari poslali na školovanje u Njemačku. Tek sam 1946. godine saznao za ubojstvo mojih 66 franjevaca i ostalih žrtava komunizma za koje mi je javio fra Dominik Mandić iz Rima. Oni su bili moji kolege i profesori. O njima sam napisao sjećanja koja su 2011. godine objavljena u knjizi *U nebo zagledani*.

Kako ste i kroz koje projekte svoga djelovanja promicali očuvanje hrvatskoga i katoličkoga identiteta?

– U Americi smo imali svećenički savez kojemu sam bio predsjednik. Imali smo i svoje glasilo *Vinculum caritatis*. Taj je savez na mnoge načine pomagao hrvatske programe, događaje i institucije. Izdavali smo liturgijske knjige i organizirali pomoć Hrvatima u potrebi, a posebno smo pomagali kardinalu Stepincu. U Americi smo o njemu stalno govorili i s ponosom pronosili njegovo ime. Sjećam se kada smo 1958. godine u Chicagu zajedno s Ivanom Meštrovićem organizirali 60. godišnjicu njegovog života. Na skupu

je bilo više od 2.000 ljudi, a s nama je bio i nadbiskup Chicaga kardinal Meier. Također smo svake godine na 10. veljače organizirali dan sjećanja na kardinala Stepinca. Izdavali smo tjednik *Danicu* i imali svoju tiskaru. U njoj su tiskana djela najboljih hrvatskih pera u emigraciji uključujući i sva djela dr. Mandića. Tiskara, koja je radila 24 sata dnevno, posebno je bila na udaru Udbe pa smo morali imati i zaštitu američke policije.

Kada već spominjete kardinala Stepinca, Vi ste jedan od rijetkih živućih ljudi koji je susreo kardinala Stepinca!

– Upoznao sam ga 1938. Sjećam se kao jučer kada je naš meštar fra Jerko Mihaljević nama bogoslovima rekao da će nas posjetiti nadbiskup Stepinac. Bilo je to u Mostaru. Održao nam je predavanja. Išli smo zajedno s njim na Široki Brijeg. Okupila se masa na

roda. Slavio je svetu Misu za puk. Ostao je s nama dva dana. Doživio sam ga kao učena čovjeka, ponizna i odana Crkvi. Bio je dostojan svoga svećeničkog i biskupskog staleža. Pojavom je bio otmjen gospodin, jako ugodan u razgovoru. Svakomu je činio dobro. Bio je miran i blag čovjek, uvjerljiv u svome vjerovanju. Bila mi je velika čast da sam te dane mogao biti u njegovoj blizini.

Koliko Hrvati druge, treće i četvrte generacije imaju osjećaj o svojem podrijetlu?

– Držim da u Americi danas ima oko 600.000 Hrvata. Prva se generacija snašla dosta dobro: našli su posao i njihova su djeca odrasla u hrvatskome duhu. Druga i treća generacija dosta ovisi o povezanosti s hrvatskim župama i udrugama. Hrvatske su župe odigrale nezamjenjivu ulogu u očuvanju hrvat-

skoga jezika. Mnogi su sve više u kontaktu s Hrvatskom. Naši narodni identitet nismo nikomu htjeli prodati. Borili smo se za slobodu i za časnu, dobru, poštnu Hrvatsku. Premda smo često razočarani, ne odustajemo. Budućnost je naša.

Koliko su hrvatski svećenici u tuđini prepoznatljivi u mjesnoj Crkvi?

– Naša je zadaća bila organizirati župe koje će čuvati naš identitet, ali i biti dio Crkve. Naš svećenički savez bio je jako cijenjen u svim biskupijama. Naši prijedlozi su uvažavani i bili smo dio dijaloga i života mjesne Crkve. Svi su biskupi podržavali naš rad. Znali su da su to zdrave katoličke zajednice jasno izražena vjerskoga identiteta pa su nam uvijek davali snažnu potporu bilo u pastoralnom radu, bilo u radu za Hrvatsku. Njima smo se uvijek mogli obratiti za pomoć, a znali smo i da od njih uvijek možemo dobiti zaštitu.

Primjerice, godine 1954. predsjednik Eisenhower u Bijeloj je kući primio šest hrvatskih svećenika na čelu s patrom Juričkom. Tražili su da on osobno nešto učini za hrvatsku slobodu od komunizma. Najmoćnijem čovjeku svijeta iznijeli su stanje Hrvata, statistiku o ubijenim svećenicima, o sudbini zatočenog kardinala Stepinca... Bio je to naš veliki uspjeh.

Nakon svih patnji i nade, nakon dugogodišnjeg rada za slobodu svoga naroda, kako ste doživjeli neovisnost, ponovnu uspostavu Hrvatske?

– Hrvati su dugo bili robovi stranaca. Cijeli sam život radio na tome da postanemo slobodni. Uvijek smo u svojim tiskovinama propagirali slobodu Hrvatske. Uvijek sam vjerovao da će jednoga dana Hrvatska biti nezavisna. Istina, naš ideal bila je bolja, pravičnija država.

Komunizam je desetljećima stvarao nepovjerenje čovjeka prema čovjeku, što je zahvaćalo čak i obitelj. Sustav je stvarao sve veći broj doušnika i plaćenika i, što je najtragičnije, komunizam je svoje ideološke protivnike likvidirao bez ikakvih sudova i istraga. Time je stvarao masovne grobnice. Najbolji primjer tomu je Bleiburg, križni put hrvatskoga naroda koji je ostao najveća i neizlječiva rana na tijelu naše nacije. Žrtve komunizma nikada se ne će dovoljno ispitati.

Često ste putovali u Hrvatsku?

– Od 1941. do 1991. godine bio sam kod kuće samo jednom, nakon kanonizacije sv. Nikole Tavelića 22. lipnja 1970. U vrijeme Hrvatskoga proljeća uspio sam doći doma na nekoliko dana. Tada nas je pošlo 36. U svibnju 1991. došao sam ponovno. Taj drugi put osje-

Današnji je čovjek manje sklon umnom poslu i dubljem promišljanju o stvarnosti. Ljudi kao da su danas zatvoreni u manje krugove, kao da su zatvoreniji prema općem dobru. U moje vrijeme čovjek je imao jaču duhovnu podlogu. Uloga je Crkve u nama probuditi vrijednosti koje su nesebične.

ćao sam da sam došao u domovinu oslobođenu od komunizma, ali ne potpuno slobodnu.

Siguran sam da slobodne Hrvatske ne bi bilo bez velike pomoći emigracije koja je davala političku, intelektualnu, duhovnu i financijsku potporu... Sretan sam da sam dio te već sada velike povijesti. Nakon toga svake sam dvije godine dolazio u Hrvatsku, sve do 2005. kada sam navršio 92 godine. U starosti je teško putovati.

Kako komentirate iseljavanje Hrvata iz Hrvatske i BiH?

– Ekonomska situacija sili ljude da traže kruh i slobodu. I kruh je sloboda. To je najtragičnija pojava hrvatske povijesti. Naše stanovništvo ne samo da stari nego se i smanjuje. Ekonomija je presudna. Ako nema posla i kruha, čovjek će otići i što ljudi dalje odu to se teže vraćaju. Možda se i vrate iz nekih europskih zemalja, ali kada se ode preko oceana, nema povratka.

Koliko svećenika i redovnika drži duhovnost, molitva, meditacija? Ima li toga dovoljno u današnjem svećeništvu?

– Kada ste stariji, više ste usmjereni na vječnost. Kada ste mladi, više ste usmjereni na aktivizam, na društveni rad. Kada uđete u godine, više razmišljate o životu. Čovjek ne završava s ovim životom, a za nas je Krist temeljni kamen. Bez njega, bez njegove jednostavnosti, njegova poslanja, bez njegove ljubavi, nezamislivo je Božje kraljevstvo. Ako čovjek promišlja o Kristu malo dalje i dublje, iako od svojih nije bio primljen, On govori uvijek o svom Ocu. Ja vjerujem da nas Duh Sveti, koji sve drži, usmjerava na vječnost.

Crkva je nerazdvojna od kulture. Kultura, počevši od književnosti, umjetnosti, arhitekture, pa sve do glazbe, zapravo je ponajviše izrasla iz Crkve. Kako procjenjujete današnje stanje?

– Crkva je uvijek bila orijentirana prema čovjeku. Čovjekova duhovnost utječe na sve što čovjek čini. Primjerice, srednji je vijek imao ne samo dobre teologe nego i ljude

koji su svoj pogled proširivali na širu bazu ljudskoga djelovanja. Pogledajte samo našega Boškovića ili Tomu Akvinskoga ili sv. Bonaventuru. Danas se život više materijalizirao nego prije. Posao čovjeku određuje puno toga, pa određuje i njegov karakter. Ljudi moje generacije živjeli su skromnije, ali sretnije. Današnji je čovjek manje sklon umnom poslu i dubljem promišljanju o stvarnosti. Ljudi kao da su danas zatvoreni u manje krugove, kao da su zatvoreniji prema općem dobru. U moje vrijeme čovjek je imao jaču duhovnu podlogu. Uloga je Crkve u nama probuditi vrijednosti koje su nesebične. Moji su fratri s narodom živjeli, trpjeli i umirali. Svoj su život uvijek darivali za opće dobro.

Što je tajna dugovječna života?

– Uredan život, život bez previše tjeskobe. Mi smo u školi bili poučavani disciplini, a i sada vidim da je ona jako važna. Ne previše hrane! Treba sam sebe kontrolirati. Prelazak granica čovjeku ne čini dobro. To utječe na čovjekov duhovni i fizički život. Mali ljudi imaju svoje komplekse koji otežavaju život. Uvijek je potrebno naći ravnotežu i biti umjeren. Ako čovjek nema duhovne podloge i metafizičke osnove, onda je izgubljen. Humor je važan, on je dio života, bez njega život ostaje sirov i suh. I zaista, nije bitno koliko ćemo dugo živjeti, iako je meni drago da sam doživio stotu, nego kako smo proveli život.

Jeste li sretni da ste svoj dugi život proživjeli kao svećenik?

– Jesam, vrlo sam sretan. Moj je svećenički poziv u svim životnim kušnjama bio i ostao čvrst. Nikada nisam u njega posumnjao. Bio sam sretan 1939. kada sam bio zaređen za svećenika. Moj svećenički poziv stalno se produbljivao, nikada nisam u njega sumnjao. Sve je moglo biti dovedeno u pitanje, ali moj svećenički poziv nikada, kao Mojsijev gorući oganj koji stalno gori, a ne izgara. Opet bih ga izabrao jer se u njemu osjećam sigurnim i sretnim i vjerujem da je moje pravomjesto u Crkvi i franjevačkom redu.

Spolna ravnopravnost ili rodna jednakost?

U prošlom i pretprošlom broju Glasnika mira objavili smo upozorenja slovačkih i poljskih biskupa i njihove pozive na borbu protiv rodne ideologije. Zdravstveni odgoj, o kojemu se već dvije školske godine poučava u osnovnim i srednjim školama u Hrvatskoj, smišljen je da tu ideologiju neprimjetno nametne djeci, učiteljima i roditeljima. Iako je Ustavni sud već dao svoj pravorijek, naime, da se taj predmet provodi protuustavno jer se nije uzela u obzir volja roditelja i da ga treba povući iz nastave, Ministarstvo obrazovanja ne mari. Pred Ustavnim je sudom sada nova tužba, koju je podignula skupina od 600 roditelja.

Lidija Paris

Primjećujemo da se u javnosti sve manje čuje riječ *spol* koju sve više zamjenjuje riječ *rod*. Došlo je do pomaka: novi nam izraz ulazi u uši, na njega se navikavamo, možda ga već i počinjemo koristiti. Više se ne govori o *spolnoj ravnopravnosti*, nego o *rodnoj jednakosti*. Je li sadržaj isti? Ne. To je jezična manipulacija koja nameće novu ideologiju koja teži stvaranju društva u kojemu ne postoje *muškarci* i *žene*, nego samo *ljudi*. Rodna teorija ne priznaje *dva biološka spola*, nego nudi različite *rodove* i mnoštvo *spolnih*, odnosno *rodnih identiteta*: heteroseksualni, homoseksualni, biseksualni, transseksualni, transrodni itd...

Spolna ravnopravnost podrazumijeva komplementarnost, međusobno nadopunjavanje između žena i muškaraca uz poštivanje dostojanstva koje proizlazi iz razlika dok *rodna jednakost* podrazumijeva brisanje svih razlika, sve dok u našem mentalnom sklopu svi ne postanu samo *ljudi* različitih „seksualnih orijentacija“, a u administraciji više ne bude rubrika u koje se upisuju *ženski* ili *muški spol*.

Zbunjivanje uz pomoć novoga jezika

Rodna se rasprava zaoštrila 1990. nakon izlaska knjige *Gender Trouble (Rodno zbunjivanje)* autorice Judith Butler, profesorice retorike i književnosti u SAD-u. Ona razmišlja o tome „kako se najbolje može pomremetiti spolne kategorije koje podržavaju spolnu hijerarhiju i prisilnu heteroseksualnost“ i kaže da riječima treba dati novo značenje, da treba stvoriti nov jezik zato što naš

pristup materiji, pa i anatomskom tijelu, ide preko jezika. Politički cilj treba biti davanje nova značenja jeziku i izrazima da bi se na nov način odredio pristup stvarnosti.

Pojam *rod (gender)* od UN-ove svjetske konferencije o ženama u Pekingu 1995. razlikuje društveni od biološkoga spola. Kriterij određivanja nije objektivno razlikovanje, nego subjektivna odluka. U temeljna ljudska prava trebala bi, po tome, spadati i sloboda biranja vlastita spola i vlastite seksualne orijentacije, kao i sloboda odlučivanja želi li on, ona ili ono biti muško ili žensko, homoseksualac, biseksualac, transseksualac ili tko zna što.

Zahvaljujući pritisku rodnih teoretičara na međunarodne institucije, rodna je ideologija u velikoj mjeri postala i službenom politikom zapadnih zemalja i Europske unije.

Rodna uravnilovka već od najmanjih nogu

Muškarci i žene navodno se ne rađaju kao muškarci i žene, nego se to od njih „napravi“ zahvaljujući ulogama koje vide u javnosti ili odgojem koji primaju u obitelji i u vrtićima. Zato se djecu od najmanjih nogu treba odgajati na nov način.

U vrtiću *Egalia* u Stockholmu u Švedskoj djeci se ne dopušta koristiti zamjenice *on* i *ona*. „Rodno osviješteni“ pedagozi u švedski su jezik uveli nov izraz – neutralnu zamjenicu *hen* kojom se obilježavaju svi likovi iz slikovnica, bili oni dječaci ili djevojčice. Na satu plesa odgojiteljice i dječacima i djevojčicama oblače suknjice i sugeriraju dje-

čacima da se u haljinicama zapravo osjećaju jako dobro. Takva bi pedagogija djeci trebala pomoći da sama i bez izvanjskoga pritiska odluče kojega su spola i kojega su roda?

U bečkom vrtiću *Fun&Care-Kindergarten* dječaci se moraju igrati s lutkama, lakirati si nokte i isprobavati haljine za princeze. Djevojčice moraju učiti graditi nebudere.

Hamburški *Der Spiegel* izvještava da se u nekim udrugama u Njemačkoj dječake uporno uvjerava da zapravo uopće nisu dječaci, nego da su samo tako odgojeni. Takvo preodgajanje, koje se doista događa, odvija se u ustanovama za rad s mladima i djecom koje financira Europska unija.

U tekstu *Vaterlose, kinderlose Gesellschaft (Društvo bez očeva i djece)* Stephan Baier piše o britanskoj inicijativi *Pinkstinks* (ružičasto smrdi) koja se okomila na ružičaste darove za djevojčice jer su navodno seksi-stički: „Ružičasto je ‘pasivno’, dakle prepreka za karijeru. S tipičnim ženskim igračkama, djevojčice se fiksiraju na ciljeve kao što su biti princeza ili medicinska sestra, dok se dječacima (napose kroz ‘snažnu i izazovnu plavu boju’) otvara cijela lepeza velikih karijera: liječnik, policajac, vatrogasac, pilot, vozač na automobilskim utrckama, akcijski heroj. Pod dojmom tih argumenata čak je i Bridget Prentice, britanska državna tajnica u ministarstvu pravosuđa, upozorila neka se djevojčicama ne kupuje previše ružičastih predmeta! Istovremeno se priključila bojkotiranju jednog velikog britanskog proizvođača igraćaka. Sljedeći bi korak mogao biti taj da se izdvoje milijuni poreznoga novca za edukativne kampanje u vrtićima,

školama i staračkim domovima zbog baka i djedova koji unucima kupuju takve darove. Na kraju bi se moglo dogoditi da oni roditelji, koji kod kupovanja darova prave razliku između želja dječaka i djevojčica, budu prisilno zatvoreni u psihijatrijske bolnice. Tko misli da je ovo satira, ne zna što je rodna ideologija“, kaže Baier.

Rodna revolucija u Austriji najviše se predvovala na sveučilištu: u Linzu svi studenti moraju položiti ispit iz rodnih studija.

U Francuskoj jedan muški ragbijaški klub nastupa u intenzivno ružičastim dresovima.

Feministice su počele svoju borbu prilagođavajući svoje ponašanje muškom modelu. Sada rade na tome da muškarci postanu ženskasti. Dječake treba odviknuti od tradicionalno muških osobina kao što su potreba za kretanjem, natjecanje, težnja za postizanjem učinka, nezavisnost. Američka filozofkinja Christiana Hoff Sommers, koja samu sebe smatra kritičkom feministicom, kaže: „Kada bi Tom Sawyer i Huckleberry Finn živjeli danas, kod njih bi se dijagnosticao sindrom deficitarne pozornosti i smirivalo bi ih se Ritalinom.“

Činjenice pobijaju rodnu teoriju

OECD (Organizacija za ekonomsku suradnju i razvitak) provodi proučavanja o uspjehu u obrazovanju učenika pri kraju osnovne škole. Rezultat tog proučavanja je izvješće *PISA* koji pobija rodnu teoriju i dokazuje ono, što učitelji i roditelji znaju iz svakodnevna iskustva: na primjer da dječacima teže ide računanje ili da djevojčica-

ma bolje ide čitanje... Zagovaratelji rodne uravnilovke rezultate ovih istraživanja smatraju skandaloznima.

U najliberalnijim zemljama sjeverne Europe, kao što su Švedska ili Norveška, žene radije studiraju sociologiju nego fiziku i radije postaju medicinske sestre nego da postavljaju keramičke pločice, dok u tradicionalnim zemljama kao što je Indija žene češće biraju studij tehničkih znanosti. Taj „rodni paradoks“ nije teško objasniti. Naime, u siromašnim zemljama ekonomski pritisak određuje izbor zanimanja pa žene koje žele napredovati često biraju lukrativna zanimanja kao što je informatika. U imućnim zemljama kao što je Norveška, žene imaju veće mogućnosti slijediti vlastite želje u izboru zanimanja, pa se umjesto za programiranje strojeva odlučuju biti učiteljicama ili liječnicama, gdje mogu biti u kontaktu s ljudima.

Poremećeni umovi

Pojam *gender* (rod) dolazi iz seksualne psihologije. Proizlazi iz težnje da se jezično izrazi bolan osjećaj nekih ljudi da su zarobljeni u pogrešnu tijelu. Iz toga se razvila ideja emocionalnog ili metafizičkog spola, odnosno roda koji je neovisan o biološkom spolu. Tu je temeljnu ideju preuzeo homoseksualni pokret, a rodnu su teoriju razvile i razradile uglavnom feministice, od kojih su mnoge lezbijke.

Američki liječnik John Money bio je jedan od prvih koji su pokušali znanstveno dokazati da je spol nešto naučeno. U svojim istraživanjima nije ustuknuo ni pred čime: 1967. dvogodišnjeg je dječaka Brucea Riemera podvrgnuo „promjeni spola“. Ubrzo se pokazalo da se stvarnost ne želi podvrgnuti Moneyevoj teoriji: već je u ranu djetinjstvu Brenda (bivši Bruce) sa sebe trgala žensku odjeću i izbjegavala ženske igračke. Kada je s 14 godina saznala da je na svijet došla kao dječak, poduzela je sve da bi poništila tu „promjenu spola“. Brenda/Bruce završila je/završio je tragično – u proljeće 2004. izvršila je/izvršio je samoubojstvo... Moneyeve nazore već su oдавно pobile prirodne znanosti, napose istraživanje mozga. Moneyeva *Gender Identity Clinic* (Klinika za rodni identitet) u Johns-Hopkins bolnici u Baltimoreu zatvorena je 1979.

Dekonstrukcija spola, nacije i demokracije

Prijelaz s rodne teorije na nametanje rodne ideologije bio je konspirativan, događao se pod maskom i trajao je godinama. Sada, kada praksa pokazuje pravo lice dženderiz-

ma, o ovim se temama u javnosti sve više raspravlja, a građani masovno prosvjeduju na ulicama. Zanimljivo je da promicatelji rodne ideologije poriču čak i samo postojanje rodne teorije, a kada se nađu suočeni s činjenicama, svoje intelektualne protivnike nazivaju fašistoidnim reacionarima koji se bore protiv imaginarne opasnosti.

Na djelu je dekonstrukcija spola, ali ne samo to. Paralelno se događa dekonstrukcija nacionalnog identiteta i dekonstrukcija parlamentarne demokracije. Na mjesto spola nameće se rod, naciju se dijabolizira i uzvisuje se multikulturalizam, a parlamentarnu se demokraciju pokušava zamijeniti participativnom demokracijom u kojoj međunarodne nevladine udruge i tehokraci, odnosno „eksperti“ koji izlaze iz tko zna čijih šešira, imaju udjela u vlasti kao jednakopravni partneri država i vlada. Prate ih multinacionalni koncerni, koji iz toga izvlače svoju korist. To je globalan fenomen. To se događa u svim starim članicama EU-a, počelo je u novim članicama, a pokušava se nametnuti i zemljama u razvoju. Da bi se države i nacije tomu mogle oduprijeti, moraju najprije znati što se uopće događa.

Povijesno se klatno stalno njiše... Kulturu slijepu poslušnosti i bespogovorna izvršavanja dužnosti zamijenila je kultura individualne slobode i proizvoljnih novokomponiranih ljudskih prava, no čini se da je klatno došlo do svoje krajnje točke i da se počinje vraćati unatrag. Hoće li doći do ravnoteže u kojoj svatko nalazi svoje pravo mjesto?

Molitva i djelovanje

U Međugorju već više od trideset godina Vicka ponavlja da Gospa kaže da su mladi u jako teškoj situaciji i da za njih treba moliti, ali molitva nije dovoljna. Molitva nije cilj, nego sredstvo. U molitvi nas Bog mijenja i osnažuje da bismo mogli promicati ono što je dragocjeno i djelovati u duhu evanđelja.

Isus je rekao: „Ne mislite da sam došao mir donijeti na zemlju. Ne, nisam došao donijeti mir, nego mač... i neprijatelji će čovjeku biti ukućani njegov.“ (Mt 10, 34-36) To je mač u duhovnome smislu. Mač razlučivanja dobra i zla. Iza dimne zavjese iracionalnih strahova od teorija zavjere skriva se konkretan čovjekoubojica i otac laži.

Gospa poziva na djelovanje. „Ne želim da vaš život prođe u priči, nego da djelima slavite Boga.“ (Poruka Mariji od 25. travnja 1991.) „Otvorite svoja srca da Isus uđe u njih, nastani se u njima i počne djelovati preko vas.“ (Poruka Jakovu od 25. prosinca 2000.)

Moja je savjest mirna

Čovjek koji želi osjećati mir, najbolje stvari mora činiti kada ga ne vidi nitko osim Boga

fra Mario Knezović

U montiranu komunističkome procesu blaženi je kardinal Alojzije Stepinac na optužbe odgovorio: „Moja je savjest mirna!“ Tim je riječima, koje odzvanjaju desetljećima, Stepinac iznio svoju obranu jasno želeći poručiti da se ne želi opravdavati sinovima ovoga svijeta, nego mu je najvažnije da Bog, koji je glas savjesti, zna što je istina. Isus je slično postupio pred Pilatom kada nije želio izricati obranu pred onima koji ne mogu shvatiti duhovnu dimenziju života. Stepinac je, dakle, glasno očitovao Isusov savjet da se ne treba bojati onih koji ubijaju tijelo, ali duši ne mogu nauditi.

Mir je ponajprije stanje duha

Gledano subjektivno, čovjek se gotovo svakodnevno može naći pod pritiskom optužbi, iznošenja krivih činjenica, kleveta i raznih utjecaja koji unose nemir ili strah. Osjećaj nemira najviše zahvaća one čija savjest nije mirna. Strah je ponajviše posljedica poremećena nutarnjega odnosa s Bogom i prešućivanja savjesti. Plodovi grijeha i zla su nemir i

nesigurnost. Stoga je posve razumljivo zašto Isus nakon uskrsnuća apostolima, zahvaćenima strahom, izgovara riječi: „Mir vama!“ Uzburkanost čovjekova nutarnjega stanja onesposobljava ga za poslanje i životnu misiju. Zato je mir ponajprije stanje duha, a ne stanje vanjskoga okružja. Toliki su za ratnih prilika ili drugih teških okolnosti potpuno mirni i pribrani, a brojni u mirnodopsko vrijeme osjećaju nemir i vode nutarnje ratove sa samima sobom.

Tražiti mir na krivim adresama put je u nemir

Kada učenik u učionici pokušava prepisati kontrolni rad, on, iako se pokušava pokazati opuštenim, djeluje nemirno i nesigurno. To je zato što krši pravila. Zar onda čovjek koji krši Božje zakone može ostati miran? Nikako. Kršenjem Božjega zakona čovjek sakati svoju savjest i ona postane bolesnom i otupjelom. Savjest je važno odgajati u ozračju osluškivanja Božjega glasa i vršenja njegovih zapovijedi. Treba izbjeći svaku mogućnost da savjest postane kvarna: preosjetljiva

Uzburkanost čovjekova nutarnjega stanja onesposobljava ga za poslanje i životnu misiju. Zato je mir ponajprije stanje duha, a ne stanje vanjskoga okružja.

ili skrupulozna. Mnogi zbog preosjetljive savjesti osjećaju još veće strahove i nemire.

Sveti Augustin na početku svojih *Ispovijesti* piše: „Za sebe si nas, o Bože, stvorio, i *ne-mirno je srce naše dok se ne smiri* u tebi.“ Taj mir o kojem piše, svakodnevna je potreba. Traganje za mirom je putovanje u svoju nutrinu gdje je nastanjen Bog mira. Stoga psalam 62. pjeva: „Samo je u Bogu mir, dušo moja.“ Tražiti mir na krivim adresama put je u nemir koji izjeda i razara pouzdanje u Boga. Samo ćemo snagom Božjega mira pobjeđivati nemire, prijetnje, osude i svako drugo zlo. Isus je svoje slušatelje hrabrio da se ne uznemiruje njihovo srce i da vjeruju u Boga. Sveti je Franjo znao za nesigurnost i strah svojih sljedbenika pa ih je pozdravljao i potpisivao se riječima „Mir i dobro“. Dobra nema bez mira ni mira bez dobra.

Tko ima mirnu savjest, ima sve

Jedan pisac ovako piše o miru: „Čisto srce i unutrašnji mir postižu se radeći prave stvari kada vas nitko ne gleda osim Boga.“ Mi živimo u razdoblju policijskoga i mrežnoga promatranja. Svijet postaje veliki „Big brother“. Svaka je privatnost ugrožena. Pod takvom „špijunskom“ stegom ljudi bježe od zla ne zbog bojazni da će izgubiti dušu, nego od straha da će biti viđeni i uhvaćeni. Čovjek koji želi osjećati mir najbolje stvari mora činiti kada ga ne vidi nitko osim Boga. Mir se ne postiže zakonskim mjerama, ustavom ili propisima. Mir je plod čiste i mirne savjesti. Mnogi će se pravdati da čine bezakonje i zlo jer su pritisnuti ili nečim uvjetovani. Takvima Albert Einstein poručuje: „Ne činite nikada ništa što se protivi vašoj savjesti, čak ako to od vas traži i država!“ Jer, kako reče Ivan don Bosco, tko ima mirnu savjest, ima sve.

Imajući sve to u vidu, preporučljivo je svakodnevno sa psalmistom klicati: „Gospodine, operi me svega od moje krivice, od grijeha me mojeg očisti!“

Pred Isusovim križem

Tvoj križ, Isuse: dvije grede prekrizene, jedna vodoravno i jedna okomito. Nekad sredstvo za mučenje, s tobom postaje znak spasenja za nas.

Prije prihvaćanja križa, Isuse, ti si izgovorio riječi: „Ne moja, nego tvoja volja, Oče!“ I samo u križu, kad se spoje ona okomita Božja volja i vodoravna našega života, prihvaćajući križ, mi zadobivamo spasenje.

Pilat se htio narugati pa je ponad tvoga križa, Isuse, napisao da si kralj židovski i tako je ispunio, i ne znajući, proročanstvo Staroga zavjeta.

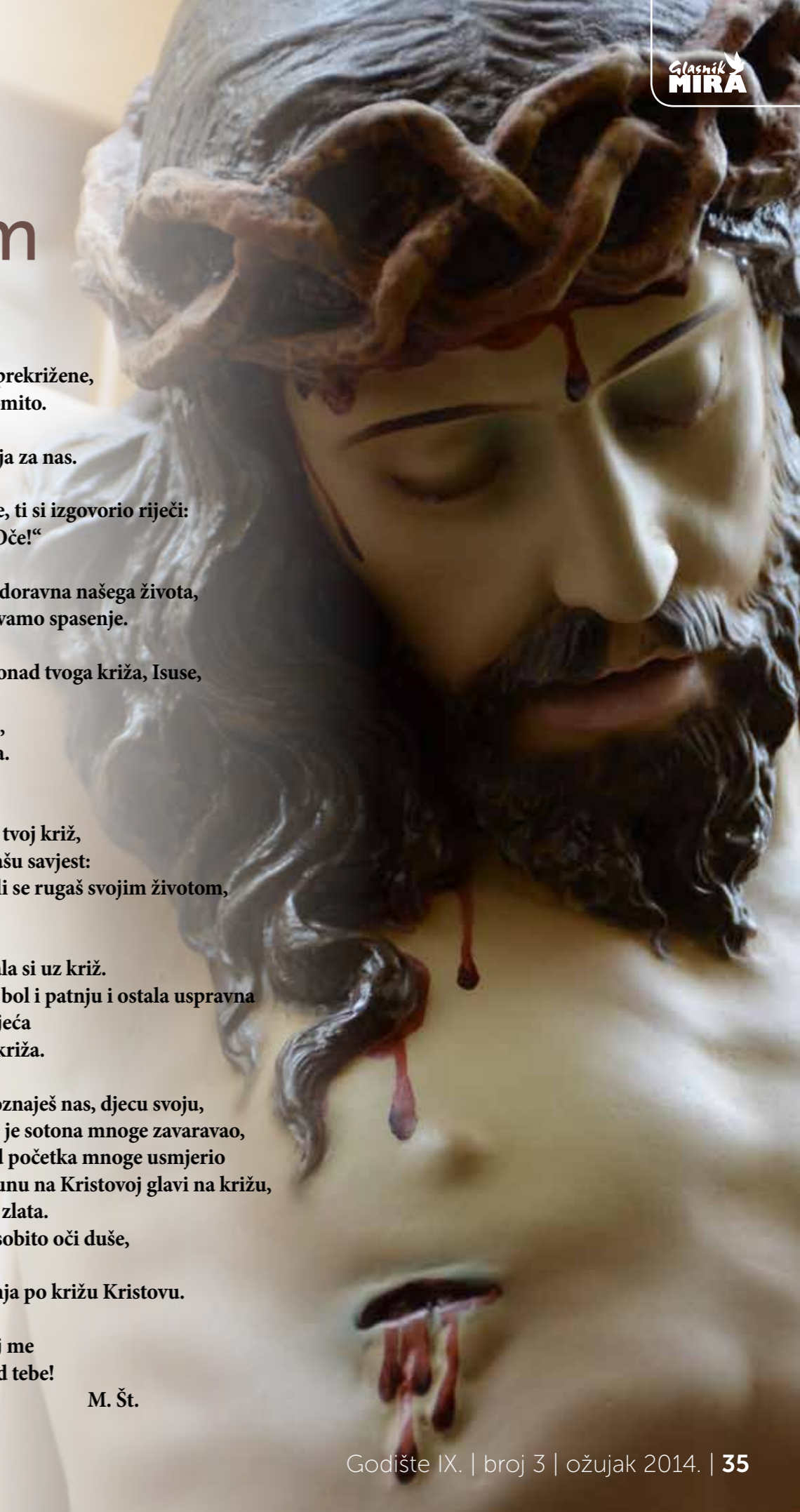
Taj natpis, i večeras i svaki put kad pogledamo u tvoj križ, zadire duboko pitanjem u našu savjest: Je li raspeti Krist tvoj Kralj ili se rugaš svojim životom, onako kao što je Pilat htio?

Marijo, ti si sve vidjela i stajala si uz križ. U svome srcu ponijela si svu bol i patnju i ostala uspravna i kroz sva ova kršćanska stoljeća hrabriš nas da se ne bojimo križa.

I baš zato što sve znaš, što poznaješ nas, djecu svoju, bolno zvuče tvoje riječi kako je sotona mnoge zavaravao, kako je taj lukavi otac laži od početka mnoge usmjerio da ne gledaju više trnovu krunu na Kristovoj glavi na križu, nego neku drugu, možda od zlata. Zaštiti nas, operi nam oči, osobito oči duše, da prepoznamo sve zamke i da se vratimo na put spasenja po križu Kristovu.

Isuse, među rane svoje sakrij me i ne dopusti da se odijelim od tebe!

M. Št.

Gospa od Jasena

Priča se da se tog svibanjskog dana jedan seljak, neki Bartolomej Broglia, vratio na svoje polje donedavno opkoljeno francuskom vojskom koja se smjestila iza zidina grada. I dok se seljak spremao što god raditi, osjetio je jak šum i vidio kako iz žbunja izlazi velika zmija. Silno prestrašen zazvao je u pomoć Blaženu Djevicu Mariju i kad je podigao oči prema nebu, među granama jednoga jasena ugledao je svjetlost i malen Gospin kip s Djetetom na ruci.

Priredio fra Karlo Lovrić

Peschiera je općina u Italiji koja broji oko 9.500 stanovnika. Nalazi se u provinciji Verona, u pokrajini Veneciji koja graniči s provincijama Bresciom i Mantovom. Glavna gospodarska grana toga kraja je turizam.

Nešto najdragocjenije što ostaje u povijesti Peschiere jest svetište Gospe od Jasena: „Uistinu dragocjen biser na ovom sjajnom veronskom teritoriju“, izjavio je biskup Verone.

Podrijetlo tog svetišta seže u doba velikih političkih previranja i praćeno je ratovima i borbama da bi se zagospodarilo gradom.

U svibnju 1509. padom posljednjeg upravitelja Republike Venecije Peschiera je pot-

pala pod francusko gospodstvo. Izložen zločinu novih osvajača i ratnim stradanjima, napaćen je narod morila i kuga, koja je odnijela mnoge živote, a potom je uslijedio i potres. Mnogi su našli utočište i utjehu blizu svoga svetišta izvan zidina grada na predjelu Pigne, između Mincia i šumovita predjela obrasla niskom vegetacijom i grmljem. U tom osamljenom kutku dogodilo se Gospino ukazanje. Tim se ukazanjem Marija očitovala i osvjedočila svoje duhovno majčinstvo prema kršćanskome puku.

Kip Gospe od Jasena dvaput je ostavljao svoje svetište: godine 1955. parobrodom „Italija“ svečano je dočekan u gradovima i selima uz obalu jezera Garda, a 1963. nebe-

ska je hodočasnica nadletjela u zrakoplovu prostran kraj koji se zrcalio u jezeru blagoslivljajući sve svoje duhovno kraljevstvo. Od 1996. na treću nedjelju u rujnu prenosi se u luku jezera Garda na blagoslov jezera i njegova radišna pučanstva.

U novije vrijeme kip je obnovljen i očišćen pa hodočasnici, dok uživaju u oltarima i freskama u Gospinoj kapelici, ne preostaje ništa drugo nego da uzdignu zahvalnu molitvu Bogu za svježinu duhovnosti koja im ovdje prožima dušu.

Tri su karakteristična aspekta Gospina ukazanja ovdje među jasenovim granama.

„Prvo, Gospa je šutljiva. Nije izgovorila nijednu riječ. Ona šuti i u toj se šutnji očituje njezina poniznost. I još jedno iznenađenje. Naime, čovjek bi očekivao veliku Gospinu sliku, a umjesto toga dočeka ga malen i neznatan kip. U tom se kipu zrcali Gospina malenost koja se uvijek voljela zvati malenom. Marija nas u svojoj šutnji upućuje na riječi Svetoga pisma i na svoga Sina koji je 'da' govorio svojim usnama, ali koji je govorio još rječitije dajući sebe na križu. To je preporuka svakomu od nas da ne budemo veliki, nego da uvijek ostanemo mali. Bog će učiniti da rastemo, da budemo veći, to će učiniti njegova ljubav, jer smo njegovi sinovi. Ali nikad ne smijemo zaboraviti da moramo biti mali.“ (Iz jedne homilije biskupa iz Trsta.)

Svake se godine na tisuće hodočasnika uputi u mjesto gdje se među granama jednoga jasena 11. svibnja 1510. ukazala Gospa. Za stanovnike Peschiere bio je to znak Božje providnosti koja tješi i ublažava posljedice ratnih stradanja i kuge.

Na dnu jednog širokog drvoreda čempresa, na podnožju zelenih gardanskih obronaka pojavljuje se svetište Gospe od Jasena: mjesto mira i duhovnosti, bogato umjetninama i poviješću. O svetištu skrbe oci franjevci i svake godine tisuće i tisuće hodoča-

snika pohode to mjesto. Taj čudesan događaj učinio se kao sama Božja providnost koja je utješila ratom i kugom opustošen grad Peschieru.

Priča se da se tog svibanjskog dana jedan seljak, neki Bartolomej Broglia, vratio na svoje polje donedavno opkoljeno francuskom vojskom koja se smjestila iza zidina grada. I dok se seljak spremao što god raditi, osjetio je jak šum i vidio kako iz žbunja izlazi velika zmija. Silno prestrašen zazvao je u pomoć Blaženu Djevicu Mariju i kad je podigao oči prema nebu, među granama jednoga jasena ugledao je svjetlost i malen Gospin kip s Djetetom na ruci.

Ispunjen radošću i zahvalnošću što je izbjegao opasnost, kipić, visok svega petnaestak centimetara, ponio je kući, pokazao ga svojim ukućanima, a zatim stavio u jedan sanduk i zaključao.

O tom se događaju ubrzo proširila vijest i mnogi su dolazili vidjeti kipić, no ovaj je čudesno nestao i vratio se na mjesto gdje ga je Bartolomej i našao. Župnik u Peschieri, gradonačelnik i vijećnici uputili su se do jasena i posvjedočili o čudesnu događaju.

Odlučio je da kip u svečanoj procesiji odnesu u crkvu, na samotno i dobro zaštićeno mjesto. No, nakon nekoliko dana kip je opet nestao i vratio se među jasenove grane.

Uz pomoć milodara na tom je mjestu 12. rujna 1510. podignuta mala kapela koju su preuzeli redovnici serviti. Oni će nadalje zaštititi i častiti sveti lik i primati zavjetne darove onih koji su doživjeli neko čudo. Nekoliko godina poslije u Peschieru su pozvani graditi sadašnju crkvu, a četiri godine poslije, 14. siječnja 1518., papa Leon X. odobrio je i gradnju samostana da bi redovnici, u znak zahvale za čudesa koja je učinila, čuvali lik Blažene Djevice Marije.

Franjevci su kroz tri stoljeća čuvali svetište i uvijek ga uljepšavali darovima i umjetninama. Dolaskom Napoleonovih postrojbi fratri su istjerani iz samostana i svetište je kroz dugo razdoblje francuske vladavine doživljavalo devastaciju i profanaciju, a ratovi za oslobođenje ostavili su znakove i rane na njezinim zidovima. Najteži događaj zbio se 1848. kada je seoce bombardiranjem bilo srušeno sa zemljom, dok je svetište ostalo neoštećeno.

Kroz više godina samostan je služio građanskim i vojnim potrebama. Ferdinand Savojski i major Alfonso la Marmora tu su postavili generalštab pijemontske vojske, a crkvena su zvona 1859. najavila pobjedu. Poslije je samostan postao sjedištem komunalne bolnice, a nakon otvaranja crkve 1860. bio je prihvatilište za stare i beskućničke obi-

telji. Franjevci su se vratili tek 1898. i nastavili s opsluživanjem svetišta polako mu vraćajući stari sjaj. Crkva je potpuno renovirana i oslikana, a obnovljeni su pročelje i pod, sagrađena su unutarnja vrata i umjetnički nosači prezbiterija. Harmonična i elegantna arhitektonska struktura crkve ima samo jednu lađu iz koje se otvara deset lateralnih kapelica od kojih su posljednje dvije na strani prezbiterija. Među najstarijim djelima, u novije vrijeme obnovljenima, bez daljnega su četiri slike Paola Farinattija koji je 1560.

pozvan u Frassiono gdje je ostao niz godina. Na prvom oltaru s lijeve je strane *Rode-nje* (Isusovo) sa svetim Franjom i Bernardinom Sijenskim, na drugom oltaru je *Gospa s Djetetom* između sv. Ane, sv. Joakima i sv. Ivana, na trećem oltaru nalazi se slika *S Gospom u slavi sv. Franjo, sv. Sebastijan i bl. Andrija od Peschiere*. Oltar Gospine kapelice ukrašava prikaz Vječnoga Oca između jedne krune anđela i sv. Franje Asiškoga i sv. Ante opata kako promatraju Duha Svetoga u liku goluba.

Molitva je susret s Bogom

Ines Zovko

Draga djeco, volim vas majčinskom ljubavlju i majčinskom strpljivošću čekam na vašu ljubav i zajedništvo.

Molim da budete zajednica Božje djece, moje djece. Molim da kao zajednica radošno oživite u vjeri i ljubavi moga Sina. Djeco moja, okupljam vas kao svoje apostole i učim vas kako da druge upoznate s ljubavlju moga Sina, kako da im donesete radosnu vijest koja je moj Sin. Dajte mi svoja otvorena, očišćena srca i ja ću ih ispuniti ljubavlju za moga Sina. Njegova ljubav dat će smisao vašem životu, a ja ću hodati s vama. Bit ću s vama do susreta s nebeskim Ocem. Djeco moja, spasit će se samo oni koji s ljubavlju i vjerom koračaju k nebeskom Ocu. Ne bojte se, s vama sam. Uz dajte se u svoje pastire kao što se moj Sin uzdao kad ih je odabrao i molite da imaju snage i ljubavi da vas vode. Hvala vam!

(2. listopada 2013.)

U ovoj poruci Gospa nam poručuje da nas voli i da je strpljiva u svojoj majčinskoj ljubavi i zajedništvu. Moli nas da budemo Božja djeca i da kao zajednica živimo u vjeri i ljubimo Isusa.

Gospa nas sve zajedno okuplja kao svoje apostole i glasnike mira, uči nas da i druge upoznajemo s ljubavlju prema Isusu. Traži od nas da otvorimo svoja čista srca i ispunimo ih ljubavlju za njezinog Sina, za Isusa Krista.

Samo istinska ljubav prema Isusu učinit će naša srca ispunjenima, dati smisao našem životu. Gospa će hodati s nama i biti tu do susreta s nebeskim Ocem. Gospa nas također upozorava da će se spasiti samo oni koji su puni ljubavi i vjere i koji koračaju prema nebeskome Ocu.

Gospa kaže: „Ne bojte se, ja sam s vama.“ Zapitajmo se trebamo li se bojati! Preispitajmo svoj život i postupke koje smo činili i koje činimo. Jesu li ispravni?

Samo nam dragi Isus može dati snage i vjere da imamo ljubavi prebroditi sve loše u životu, da se okrenemo dobru. I dobro će nam se vratiti.

Treba moliti, moliti... jer molitva je više od sama razgovora s Bogom. Molitva je susret s Bogom i ključ koji otvara sva vrata. Moliti znači dopustiti Bogu da uđe u naša srca. Biti molitve je u tome da nas mijenja, da ne ostanemo isti kao prije.

Molitva nije samo riječ nego i emocija... Ona nas preobražava, ona nas na neki način mijenja malo-pomalo. Trebamo moliti za pomoć i za oprostjenje svih grijeha.

Ne vraćajte zlo za zlo, nego vraćajte dobro za zlo! Moramo se moliti za ljude koji su učinili nešto loše, trebamo im iskazati ljubav i oprostiti im. U ovim teškim vremenima, kada su ogromne podjele među ljudima, jedino nas vjera može izdići iznad mase i pomoći da pronađemo pravi put prema Bogu.

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u *Glasniku mira*, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u *Glasniku mira*.
Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima
Glasnik mira.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na *Glasnik mira*.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

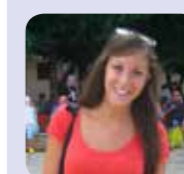
Pribilježio i preveo Zoran Pervan

**John Paul,
Manchester,
Engleska**

Ovo mi je drugi dolazak u Međugorje. Moj ujak svećenik savjetovao mi je da dođem ovamo. Ne-

koliko mi je puta govorio o Festivalu mladih prije nego što sam konačno pristao doći. Uživam u Festu, ali mi je trebalo nešto vremena da se uključim u sva zbivanja, da se prebacim s načina života kod kuće na ovdašnji način života. Veselim se danima koji mi još ostaju. Donio sam sa sobom mnogo briga i problema da ih predam Bogu i zatražim pomoć. Molim se i za svoje prijatelje koji nisu kršćani. Teško mi je zbog njih i oni su jedan od razloga što sam ovdje. Kada sam se prošle godine odavde vratio kući, mislim da sam imao previše vatre u sebi i da sam ih „spržio“ stalnom pričom o Međugorju i svojom željom da se obrate. To mi je bila velika lekcija koju sam morao naučiti. Moram naučiti biti primjer i pustiti Boga da radi svoj posao, a ne da ga ja pokušavam preduhitriti. Mislim da ću se sigurno vratiti i nadam se da će sa mnom doći i neki moji prijatelji.

Gloria Porfiri, Italija

Ovo mi je drugi dolazak u Međugorje i to je za mene divno iskustvo. Sve je jednostavno, to ne možete naći nigdje drugdje. Ovdje bez ikakva n-

pora mogu pronaći sebe, svoje najdublje misli i osjećaje. Ovdje sam da se molim Gospi za svoju obitelj i za svijet. Nadam se da će svijet promijeniti svoj način razmišljanja jer ako to ne uradi, srlja u propast.

**Ferenc Meszaros,
Mađarska**

Za Međugorje sam čuo od prijatelja od kojih je jedan bio u sjemeništu, a drugi je vjeroučitelj. Došli smo autom i ostajemo nekoliko dana. Prvi sam put bio ovdje prije tri godine s prijateljima koji su organizirali put i povelu me kao tumača. Međugorje mi se odmah svidjelo, cijela je atmosfera lijepa i smiri čovjeku duh. Došao sam se moliti za svoju bolesnu majku, za svoju djecu i za svoje učenike. U nas ljudi znaju za Međugorje, ali vrlo rijetko organiziraju put ovamo. Nismo vidjeli puno Mađara ovdje.

